

— izhaja ob 4. zjutraj. —
Stane mesečno Din 55.—, za in-
semstvo Din 40.— neobvezno.
— Oglas po tarifi.
Uredništvo:
Ljubljana, Knatova ulica šte. 5/L
Telefon št. 2074 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.
Rekopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

inšerati oddelak: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 2498

Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem čeku, zavih: Ljub-
ljana št. 11.843 — Praha čisto 78.180/
Wien, Nr. 105.841.

Italijanska ofenziva na Balkanu

Pogodba z Albanijo — afront proti Društvu narodov

Italija ne priznava Locarna, ampak jekleno moč. — Mussolini meni, da je mir ob Jadranu in na Balkanu zasiguran z izbornimi bajoneti!

Ljubljana, 25. novembra.

Domala natanko eno leto je od one-
ga časa, ko je italijanski diplomatski
predstavnik v Tirani podpisal z zastop-
nikom Albanije znameniti pakt, ki daje
Italiji protektorat nad to balkansko
državo. Italija je garantirala v njem
Albaniji teritorialno integriteto, hkrati
pa je prav tako tudi garantirala obstoj
notranjega režima v njej.

Tiranski pakt je Italija razglasila na
dan 1. decembra; nič nismo dvomili o
tem, da se je to zgodilo nalašč na dan
našega nacionalnega praznika. S tem je
hotel fašistični Rim še prav posebno
naglasiti, da pomeni pogodba izraziti
ofenzivni afront proti naši kraljevini, o
čemer si je bila sicer vsa Evropa že tak-
oj na jasnem.

Danes je pred nami tekst nove po-
godbe med Albanijo in Italijo. Ta gre še
mnogo preko določb prvega tiranskega
pakta; ta določa podrobnosti medse-
bojne zavezništve in vojaške zveze s tak-
o detaljiranostjo, kakor da se že za
jutri pričakuje praktična možnost njene
aplikacije. Stvarno je s pogodbo uza-
konjena obljuba Italije, z vsjo svojo
vojno silo pomagati Albaniji zoper Ju-
goslavijo, ki prihaja praktično pri tem
edino v poštev; seveda se govori for-
malno o slučaju napada s tretje strani,
kar pa je praktično nepotreben prista-
nek, če se spomnimo že samo na to, da
so ob pričetku svetovne vojne vse pri-
zade države hitele dokazovati, da so bi-
le izzbrane in napadene. To se pravi, da
imamo odslej računati samo z eno drža-
vo, tudi v balkanskih zadevah, samo z
Italijo.

Dejansko je ta značaj obsežen že s
prvim tiranskim paktom, ki ga nova po-
godba samo določneje in podrobneje
formulira. Že takrat smo konstatirali, da
se je s paktom italijanska meja pomak-
nila na Drim in na Ohridsko jezero in
danes se nam ta konstatacija prezen-
tirata samo še v bolj konkretni obliki.

Iz vsega tega in iz okolnosti, v kate-
rih se je sklenil drugi tiranski pakt,
sleda, da je nastal iz prav posebnega
namena. Nedvomno imajo prav oni ko-
mentarji, ki ga označujejo kot odgovor
na francosko-jugoslovensko prijateljsko
pogodbo. Fašistični Rim je čutil, da se
je s formalnim sklepom pogodbe med
Francijo in Jugoslavijo izdatno dvignil
renomé obeh teh dveh držav na Balka-
nu in da se je vse to zgodilo na škodo
italijanskemu prestižu v področju bliž-
njega orientala. Zato je fašistična Italija
potrebnovala geste, ki naj zabiše ne-
uspeh njene diplomacije in na Balkanu
zopet restavrirja fikcijo, da je italijanski
vpliv neokrnjen in da lahko računajo
italijanski trabantni slej ko prej s pomoč-
jo ne le fašistične diplomacije, marveč
tudi bajonetov. Preračunan je tedaj
efekt v Beogradu in Parizu, seveda pa
prav tako tudi v Budimpešti in Sofiji in
morda še kje.

Italija sicer nima pokazati veliko;
saj gre le za najmanjšo balkansko drža-
vo, na katere vazalstvo se lahko
sklicujejo v Rimu. Ali poglavito je
ofenzivni duh, ki ga izpričuje nova po-
godba; še bolj pa preseneča v njej ne-
navadno povdarjeni vojaški značaj, ki
nas brez maske prestavlja v dobo pred
1. 1914. ali še dalje nazaj. Danes so v
Evropi običajne garancijske in prijateljske
pogodbe, ki streme za obnovitvijo
miru in obstoječega stanja, pogodbe v
duhu locarnskega pakta. Tiranski pakt
ni sestavljen niti v tem duhu niti v tem
stil, marveč nemaskirano in brez ovink-
ov govori samo v slučaju vojne. Po vojni
se nismo čitali teksta pogodbe, v kate-
ri bi se toliko rožljalo z orožjem kakor
se v tej. Objektiven motritelc se mora
začuden vprašati, kje je oni nevar-
ni nemir, zoper katerega je treba
mobilizirati toliko vojaškega kravala.
Komentarji fašističnega tiska stvar še iz-
popolnjujejo z izzivajočimi napadi na
našo kraljevino in na Francijo.

Evropa ima znova priliko, da presodi
situacijo na Balkanu. Nikahih faktov ni-
ma, da bi izdali našo bojaželjnost,
nasprotno, od decembra lanskega leta
se je mogel svet ponovno uveriti, da je
naši diplomaciji res v prvi vrsti in samo
za to, da se Balkan pomiri. Italija hoče
na vsak način vztrajati na antitezi med
lastnim in francoskim vplivom ter vabi z
novo tiransko pogodbo na svojo stran
vse one na Balkanu in v njegovi bližini,
ki bi se želeli okristiti na račun Ju-
goslavije. Zato je jasno, da se bo z njo
politično ozračje še bolj poslabšalo ter
se poostrišlo nasprotje med Francijo in
Italijo ter vsemi, ki so v območju politič-
ke teh dveh velesil, Evropa ima tedaj
priliko videti, kako se postruje polo-
žaj in kdo je oni, ki forsira poostritev.

Rim, 25. novembra, sg. O sklepu ita-
lijansko-albanske pogodbe piše «Teve-
re», da najboljši način obrambe evropskega
miru ni razširjenje locarnskega
duha, temveč zaključevanje dolgoroč-
nih varnostnih in ključevalnih zvez.
Mir ob Jadranu in v velikem delu Bal-
kana za 20 let ni zasiguran z govori-
čenjem, o katerem pri prvem viharju ne
ostane drugega kot nevhvaležen spomin,
temveč z izbornimi bajoneti. Fašistična
Italija je upravičena potrditi svoje pri-
ateljstvo s pogodbami, ki imajo jekleno
moč.

«Corriere d'Italia» piše, da Italija ni
nikdar napadla svojih sosedov, dočim
njeni sosedi na severu in na jugu ved-
no kažejo aneksijske namene. Sedaj je
stopila italijanska čuječnost na dan, da
pove Evropi, da pomeni Albanija vpra-
šanje, za katero je obvezana vsa sila in
ves ugled neke velike države, ki ne
dovoli, da bi se pogodbe ki zagotav-

ljajo, obstoj prijateljske države kršile
z drznimi naklepi.

Milan, 25. novembra, o. «Corriere
della Sera» meni, da je bil novi pakt
potreben, ker je bila neodvisnost Alba-
nije resno ogrožena po Jugoslaviji. Vla-
da prepričanje, da bo pogodba pomirje-
valno vplivala na nemirni Balkan.

«Popolo d'Italia» pa pravi, da se je
Italija z novim paktom samo še enkrat
obvezala braniti teritorialno in politično
neodvisnost Albanije. «Če Jugosla-
vija ne namerava kaliti in nima provo-
kacijskih in napadalnih načrtov proti
Albaniji lahko to dokaže z dejanji. No-
va italijanska pogodba ni naperjena
proti drugim državam in če se nihče ne
bo dataknil albanskih meja, bo pogodba
ostala v arhivih kot dokument dobre
miroljubne volje Albanije in Italije. Te-
daj ostane definitivno v veljavi načelo,
da je Albanija kot svobodna, neodvisna
in suverena država nedotakljiva.»

Fašistično izzivanje Evrope

Poloficijalen beograjski komentar k albansko-italijanski vojaški
pogodbi. — Naša vlada je Albaniji odsvetovala sklep te pogod-
be. — Dolga avdijsca zunanjega ministra

Beograd, 25. novembra, l. Agencija
Avala javlja povodom zaključitve vo-
jaške zveze med Italijo in Albanijo od
informirane strani naslednjo izjavo:

«Jugoslovanska vlada je bila že pred
nekoliko dnevi obveščena iz Tirane, da
bo prišlo do sklepa nove politične in vo-
jaške pogodbe med Italijo in Albanijo.
Našemu poslaniku v Tirani je bilo na-
ročeno, naj sporoči šefu albanske vlade,
da je po našem mnenju taka po-
godba Albaniji popolnoma nepotrebna,
ker ji z nobene strani ne preti kaka
nevarnost in če je nepotrebna, je samo
škodljiva, ker bo Albaniji naložila ne-
potrebne obveznosti, politično opasne in
ekonomsko neprimerne za njeno gospo-
darsko moč. Mi smo kot sosedi bili
dolžni, da povemo svoje iskreno mne-
nje, prepuščajoč Albaniji, da kot neod-
visna država to stvar sama reši.

Značilno je, da se v paktu nikjer ne
govori o Društvu narodov, niti o do-
ločbah pakta Društva narodov, kakor
da bi vsega tega ne bilo. Edino mesto,
kjer se Društvo narodov omenja, je za-
ključni stavek, v katerem se določa, da
se ta pogodba registrira pri Društvu
narodov.

Ker je znano razpoloženje ene izmed po-
godbenih strank, moramo verjeti, da ni bil
ta stavek vnešen iz nekega prozornega re-
špekta napram Društvu narodov, temveč
nasprotno v želji, da se izpostavi posmehu
njegova ustanova.

Poskušajo se zaključitve te pogodbe pred-
stavljati kot neko repliko na francosko-ju-

goslovensko pogodbo od strani Italije. Oči-
vidno pa je, da to ni točno. Predvsem bi
bila ta replika jako mršava, ako bi se smat-
ralo, da imata obe pogodbi isti značaj,
ker je očividno, da Albanija ni nikaka taka
vojaška sila, da bi se pristop Italije mogel
zares pokazati kot protutež francosko-ju-
goslovenski zvezi. Razen tega je gotovo,
da se taka zveza ni mogla pripraviti in za-
ključiti v treh, štirih dneh, temveč da se
je že davno delalo na njej, ko se še ni ve-
delo za francosko-jugoslovenski pakt. Ona
je samo podaljšanje prejšnje politike in ka-
že, da je bila zaključitev francosko-ju-
goslovenskega pakta potreba evropskega mi-
ru.»

Italijanska poslanik general Bodrero je
danes posetil zunanjega ministra dr. Ma-
rinkovića, katerega je obvestil, da sta Ita-
lija in Albanija 22. t. m. sklenili zavezniško
pogodbo. Bodrero je izjavil, da ta pogodba
nima nobene zveze s poslednjimi medna-
rodnimi dogodki. Nadalje je izjavil, da je
ta zveza dokaz želje Rima za ohranitev
miru med narodi.

Danes je imel tudi predsednik vlade Ve-
lja Vukičević daljši sestanek z zunanjim
ministrom dr. Marinkovićem, ki je za tem
odšel na dvor, kjer je ostal približno dve
uri v avdijski.

Današnji dan je bil v diplomatskih kro-
gih nenavadno živahen. Zunanjega ministra
dr. Marinkovića so tekom dneva posetili
skoro vsi diplomatski zastopniki, ki so se
predvsem zanimali za stališče naše vlade
napram Italiji.

Vznemirjenje v Parizu in Londonu

Francoska in angleška javnost presoja novo tiransko pogodbo
kot nepotrebno demonstracijo in novo ogrožanje miru

Pariz, 25. novembra. Vsi listi prinašajo
daljša poročila o sklenitvi zveznega pakta
med Italijo in Albanijo.

«Temps» piše, da nova defenzivna po-
godba med Italijo in Albanijo ne pomeni
presenečenja, ker utrjuje samo stanje, ki je
že delj časa obstajalo in čigar slabe strani
in nevarnosti so dobro znane. Treba se je
samo vprašati, ali je bil sklep te pogodbe
res potreben, ali pač nihče resno ne misli,
da bi se dotaknil neodvisnosti albanske države.
List zaključuje z upanjem, da bodo
pogodbo sprejeli v Beogradu s hladnokrvno-
stjo in mirnostjo.

«Echo de Paris» primerja pogodbi,
ki sta jih sklenili Italija in Albanija 27.
novembra 1926 in 22. novembra t. l. in pravi,
da ta nova zvezna pogodba ne pomeni veli-
kega dodatka k prejšnji pogodbi. Ne glede
na to pa znači nova pogodba nevarno gro-
žnjo. Italija je bila prepričana, da je fran-
cosko-jugoslovenska prijateljska pogodba
zmanjšala njen prestiž na Balkanu. Zato se
ji je mudilo, da si ga zopet poveča. Takega
postopanja se je treba resno bati. Nova ti-
ranska pogodba otežkoča ali morda celo iz-
ključuje sporazum med Italijo in Jugosla-
vijo.

«Quotidiens» piše, da je hotela ita-
lijanska vlada dati z novo pogodbo svoj od-
govor na francosko-jugoslovenski pakt in
ohraniti svoj prestiž na Balkanu.

Kasta, ki se je v Italiji dokopala do
oblasti, ogroža s svojimi izzivalnimi
metodami evropski mir, prav tako kakor
ga je pred 1. 1914. ogrožala wil-
helmovska vojaška kasta. Kakor ta nek-
daj, stoji agresivni fašizem danes v po-
polnem nasprotju z duhom časa in mi-
rovim razpoloženjem cele Evrope in
mora prej ali slej doživeti poraz. Vseh
iskrenih prijateljev miru dolžnost je po-
spešiti ta poraz.

London, 25. novembra. s. Angleško jav-
no mnenje ne prikriva svoje bojzani radi
sklepa italijansko-albanske pogodbe, ki je
smatrano tukaj v splošnem za povratek ke
politiki pred Locarnom. Politični dopisnik
«Daily Telegraph» domneva, da bo skuša-
la sedaj Italija spraviti tudi Madžarsko do
slične obvezne pogodbe.

Berlin, 25. novembra. s. «Lokalanzeiger»
poroča iz Londona, da je zaključitev alban-
sko-italijanske zvezne pogodbe prišla tam-
kaj nepričakovano. V gotovih krogih menijo,
da je tudi Madžarska udeležena pri tej
pogodbi, vendar pa se je čuvala, da bi to
javno priznala. Domnevajo pa, da obstoja
neka tajna pogodba.

Vojna in mir

Zanimive Nittijeve izjave

London, 25. novembra. d. Bivši italijan-
ski ministrski predsednik Nitti je izjavil v
nekem govoru ob priliki otvoritve konfe-
rence pod devizo «nikdar več vojne», da
vojna nevarnost ni bila še nikdar tako veli-
ka kot sedaj in je celo večja kot na pred-
večer svetovne vojne. Po razorožitvi Nem-
čije, Avstrije in Bolgarije ima Evropa skoraj
milijon ljudi več pod orožjem kot pred
vojno in izdala za vojaške namene 2200 mi-
lijonov dolarjev. Govorilo se je o zmanj-
šanju oborožitve, pri tem pa so se države
nadalje oboroževale. Med narodi samimi
ni sovražnosti; tudi nemški in francoski na-
rod se medsebojno ne sovražita.

Nitti je nato napadal fašizem. Kljub po-
narejenim statistikam se finančni nered v
Italiji skoraj dnevno veča. Mussolini ni ni-
kdaj skrival svoje bojaželjnosti. V Zenevi
niso Italijani nikdar resno kazali namena
zmanjšati svoje oborožitve.

Odgoditev irske zbornice

Dublin, 25. novembra. (bc.) Parlament je
sprejel resolucijo, v kateri se pooblašča vla-
da da odgodi zbornico do 15. februarja.

Demokratska zajednica in fuzija

Vprašanje fuzije s SDS je stopilo v Demokratski zajed- nici zopet v ospredje

Seja poslanskega kluba DZ. — Interpelacija o stanju pogajanj
za fuzijo. — Izjava posl. Grola. — Službeni komuniké o seji

Beograd, 25. novembra p. Nocoj se je vr-
šila seja poslanskega kluba Demokratske
zajednice; na seji se je predvsem razprav-
ljalo o njenem stališču do vprašanja stalno-
sti sodnikov, ki se naj ukine z vladnim za-
konskim predlogom o organizaciji sodišč.

Poslanec Slavko Dukanac je poročal o sta-
lišču vlade. Po njenem načrtu bi se s 1.
aprilom 1928 vsi sodniki postavili na razpo-
loženje ministru pravde. O stvari se je v
klubu razvila živahna razprava, ki pa ni
rodila nikakega preciznega rezultata.

Nocoj je nadaljeval svoje delo tudi skup-
ščinski odbor za zakonski predlog o orga-
nizaciji sodišč, vendar pa ni bil ob tej pri-
loki sprejet noben definitivni sklep, ter je
bila seja odgojena brez rezultata.

Na seji Demokratske zajednice je poslan-
ec dr. Sevič zahteval pojasnilo, v kak-
nem stanju se nahajajo pogajanja, ki jih je
začela demokratska stranka s SDS o fuziji
obeh strank. Poslanec Milan Grol je novi-
čarjem izjavil, da je klubu demokratske
zajednice podal o tej zadevi naslednje po-
jasnilo: «Pogajanja s SDS niso prekinjena,
niti niso došla v kak neugoden položaj. Po-
gajanja so enostavno zastala zaradi drugih,
trenotno važnejših vprašanj. Demokratska
stranka želi, da se pogajanja nadaljujejo,
ter zavzema stališče, da je potrebno, da se
izvrši fuzija obeh demokratskih kril, na
podlagi popolne enakopravnosti, prijateljs-
tvo in brez kakega ponižanja enega ali
drugega, kakor si dva prijatelja drug dru-
gemu ponudita roke. To vprašanje je naj-
večje važnosti in ga je treba rešiti pred
vsemi ostalimi. V skupnem klubu, ki bo štel
okoli 100 poslancev, se bodo kasneje raz-
pravljale vse ostale zadeve, zlasti pa vpra-

šanje razmerja demokratske stranke do
vlade.»

Poslanec Grol priznava izjemnost polo-
žaja, da se ena demokratska stranka naha-
ja v vladi in druga v opoziciji, meni pa,
da se bo to vprašanje lahko rešilo, čim se
bo o njem razpravljalo v skupnem klubu.
Novi moment, ki ustvarja težkoče, so odno-
šaji SDS napram Radičevi skupini. Demo-
kratska stranka zavzema stališče, da je
treba imeti s HSS čim tesnejše zveze, bo-
diši v katerikoli politični obliki, vendar pa
bi se imelo to vprašanje rešiti v skupnem
klubu. Demokratska stranka zavzema sta-
lišče, da je potrebna čim prejšnja izvršitev
fuzije obeh demokratskih skupin, dočim bi
se vsa ostala vprašanja reševala skupno v
klubu. Smatra, da tozadevna pogajanja niso
prekinjena in je nasprotno demokratska
stranka pokazala najboljšo voljo za njihovo
nadaljevanje.

O seji Demokratske zajednice je bil izdan
naslednji službeni komuniké: «Na vprašanje
poslanca dr. Seviča, kako so se končala
pogajanja, ki jo imeli zastopniki demo-
kratskega poslanskega kluba Kosta Timoti-
jević, dr. Ribar in Milan Grol z zastopniki
druge demokratske skupine, je poslanec Mi-
lan Grol predložil pogočilo, po katerem je
stališče demokratske stranke naslednje:
obnova edinstva demokratske stranke, eno-
stavno in popolno, tako kakor se zamilja v
narodu. Edinstvo naj bo brezpogojno brez
vsake pogodbe in rezerve z ozirom na da-
našnji položaj obeh skupin v vladi in opo-
ziciji, ker se ima to deistvo smatrati kot
netranje strankino vprašanje, neodvisno od
vseh začasnih situacij.»

Zloglasna Glavnjača pred parlamentom

Škandalozni dogodki v Narodni skupščini

Opozicija je zahtevala parlamentarno anketo, da preišče in od-
pravi sramotne razmere v beograjskih policijskih zaporih. —
Prepiri in pretepi med poslanci. — Prekinjena seja. — Razpra-
va o trgovinski pogodbi z Nemčijo

Beograd, 25. novembra. p. Današnja seja
Narodne skupščine se je pričela šele ob pol
11. dopoldne, ker se vladni poslanci niso
prej zbrali. Na dnevi red je prešla zborni-
ca šele okrog pol 1. ker je prišlo med po-
slanci do pretepa povodom interpelacije o
beograjski Glavnjači. Takoj ob začetku se-
je je namreč predlagala kmečko-demokratska
koalicija izvolitev parlamentarnega
anketnega odbora petih članov, ki naj bi
preiskal

postopanje z jetniki v famozni
beograjski Glavnjači.

Prvi se je oglašil k besedi poslanec dr.
Sekula Drljević. Med njim in črnogorskim
poslancem Škerovićem je došlo med govo-
rom do ostrega prepira. Dr. Drljević je
očital poslancu Škeroviću, da je kot direk-
tor gimnazije v Podgorici tiral svoje učence
med razbojnike, da je pljačkal narod in
požgal več tisoč hiš. Poslanec Drljević je
zahteval preiskavo v Glavnjači, ki da je v
sramoto vsemu našem narodu.

Spor med dr. Drljevićem in poslancem
Škerovićem je izzval strahovito revolto
med črnogorskim poslanci, ki so navallili
na govorniško tribuno in je predsednik ko-
mal, komaj vzpostavil red. Na koncu nadalj-
nega govora poslanca dr. Drljevića je došlo
do ponovnega prepira, ki se je razvil v

dejanski pretep.

Vmešali so se tudi drugi poslanci, zlasti
radičevci in radikali in v zbornici je nastal
brušč in ropot, da ni bilo slišati ničesar in
se tudi ni dalo ničesar razločiti. Poslanci
so se suvali z rokami in nogami in razni
spisi so kar križem frčali po zraku. Ker se
nemir ni hotel poleči, je predsednik dr. Pe-
rić naposled prekinil sejo.

Trpelo je kakih 20 minut, da se je posre-
dilo nekoliko pomirni duhove in je bilo mo-
goče sejo nadaljevati. Prvi je govoril zem-
ljorad. Novica Saulić nato pa v imenu SDS
posl. dr. Grisogono, ki je s svojim sijajnim
govorom naredil zelo globok utis. Dr. Gri-
sogono je primerjal Glavnjačo s pariško
Bastiljo, ki jo je francoski narod moral po-
rušiti, da je mogel proglasiti načelo enako-
sti, bratstva in svobode. Za tem je dr. Gri-
sogono opisal kako je pred leti kot minister
pravde komaj izšil, da so mu pokazali pro-
store Glavnjače. Slika, ki jo je podal je na-
ravnost strašna. Celice so temne, vlažne
in popolnoma slične ječam, kakor jih opi-
suje narodna pesem. To so jame, v katerih
zidov curlja voda in kjer se goli razna
golazen. V takih famah se včasih nahajajo
tudi otroci v starosti 10 do 12 let. Dr. Gri-
sogono je zahteval, naj se ta sramota naše
države odpravi in zgrade za policijske are-
tirance človeka dostojnejši prostori.

Po dr. Grisogonu je govoril minister Ve-
lja Popović, ki je v imenu vlade izjavil, da

se vlada sama bavi s sanacijo teh razmer
in da zato ne more sprejeti nujnosti resolu-
cije, katero zahteva anketa. Pri glosa-
vanju je večina res odklonila nujnost pred-
loga, nakar je zbornica ob pol 1. prešla na
dnevni red. Začela je debato

o trgovinski pogodbi z Nemčijo.

V diplomatski loži je bil navzoč nemški po-
slanik Olshausen s svojim pomočnikom.
Edini govornik je bil poslanec St. Radić, ki
je navajal svoje znano stališče, češ da pre-
ložena trgovinska pogodba ne ustreza v
zadostni meri potrebam našega kmetijstva,
zaradi česar bi se morala uvesti nova po-
gajanja z nemško vlado.

Po Radičevem govoru je bila seja zaklju-
čena in napovedana prihodnja za jutri do-
poldne z istim dnevnim redom.

Akcija radikalskih nasprotnikov g. Vukičevića

Beograd, 25. novembra. p. Nocoj so se
sestali k seji radikalski pravičnik Nikola Uzu-
nović, dr. Ninčić, Miša Trifunović in drugi
nezadovoljenci v radikalskem klubu. Kakor
se zatrjuje, so na seji ostro kritizirali po-
stopanje g. Velje Vukičevića, ki doslej ra-
dikalnemu klubu ni podal še nobenega po-
ročila o političnem položaju ne o postanku
sedanje vladne koalicije in ne o blisknem
paktu, tako da radikalski klub sploh ni imel
prilike sklepati o katerikoli izmed teh stvar-
i. Nezadovoljni radikali pravičniki so skle-
nili, da bodo pisмено zahtevali sklicanje
radikalnega kluba. V zvezi s težavnim po-
ložajem v radikalnem klubu so imeli nocoj
radikalni ministri sejo, kateri je prisostvo-
val tudi predsednik vlade g. Velja Vukič-
ević. V istem času so imeli pri zunanjem
ministru dr. Marinkoviću konferenco de-
mokratski ministri.

Zagrebska deputacija v Beogradu

Beograd, 25. novembra. p. Danes je do-
spela v Beograd deputacija zagrebskega
mestnega zastopstva, ki je pri merodajnih
činiteljih posredovala v svrhu preprečenja
nameravane edukcije nekaterih zagrebskih
fakultet. Minister prosvete je deputaciji v
imenu vlade izjavil, da to vprašanje — ni
nujno in da ga bo rešila kasneje posebna
komisija. Deputacija zagrebskega občinske-
ga sveta bo jutri ob 5. popoldne sprejeta
od kralja v avdijski.

Vlada noče jasnosti o delokrogu oblastnih samouprav

Beograd, 25. novembra. p. Danes popo-
ldne se je vršila seja skupščinskega odbora
o predlogu Stjepana Radića, glede določitve
delokroga samouprav in ureditve njh-
vih financ. Predlog je bil odklonjen s 12
glasovi proti 5.

Patrijarh Dimitrije odstopi in se umakne v samostan

Glasilu pravoslavnega svečeništva objavlja senzacionalno vest o skorajšnjem odstopu vrhovnega poglavarja pravoslavne cerkve

Beograd, 25. novembra. i. »Vestnik srpske cerkve«, glasilu pravoslavnega svečeniškega udruženja, prinaša v svoji zadnji, danes izšli številki članek, ki je vzbudil splošno senzacijo in se glasi:

»Njegova Svetost patrijarh Dimitrije je ob priliki obiska glavnega odbora svečeniškega udruženja izjavil resignirano, da se tudi sedaj lahko obnovi cerkveno vprašanje, kakor v času mitropolita Mihaela. To najstvenno napovedovanje Nj. Svetosti na takšno cerkveno vprašanje je mnoge dovedlo v zmedo ter se je tolačilno zelo razmnožilo. Celo osebe iz vrhovnih cerkvenih krogov si v začetku niso bile na jasnem. Kmalu pa se je začelo šepetati, potem pa

vse jasneje govoriti, da bo naš cerkveni poglavar, ker se čuti utrujenega, podal ostavko in se potem umaknil v Dečane ali na Sveto Goro, da preživi zadnje dneve svojega življenja v postu in molitvi. Naravno je, da se Nj. Svetost, ki je že v devetem desetletju svojega življenja, počuti utrujenega in ne več dovolj gibčnega za vodstvo cerkvenih poslov. Za težke dal, v katerih se nahaja naša pravoslavna cerkev, je potrebna velika energija, zbranost in pripravljenost vrhovnega poglavarja. Velika modrost Nj. Svetosti je sklenila, da v najdolgnejšem trenutku izroči vodstvo cerkve v močnejše in varnejše roke. To kretanje je treba spoštovati.

Seja finančnega odbora

Vladna večina je odklonila vse opozicijske izboljševalne predloge k dr. Gosarjevemu pravilniku. — Predstavnik nekdanje avtonomistične SLS čuva nepotreben in škodljiv centralizem. Radi zopetnega brskiranja je opozicija zapustila sejo

Beograd, 25. novembra. p. Nocoj se je vrhila seja finančnega odbora, ki je nadaljeval razpravo o pravilniku za organizacijo borz dela ter o dovoljevanju kreditov za delavsko stanovanje. Opozicija je v razpravi o posameznih členih stvarno dokazovala nezrelost in površnost tega pravilnika. Večina pa je brez uvaževanja kritike sprejela vse predloge ministra za socialno politiko. Opozicija je predvsem predlagala izpremembo onih členov, ki uveljavljajo popolno centralizacijo novih borz dela, posebno pri imenovanju njihovih funkcionarjev, pri sestavi upravnih odborov in pri določanju honorarjev posameznim članom borz dela ter centralnemu odboru, ker bodo ti honorarji po nepotrebnem porabili ogromne vsote. Minister za socialno politiko dr. Gosar je odklonil tudi vse predloge opozicije o poenostavljenju poslovanja borz dela, za katere določa pravilnik kar šest instanc (šef borze dela, ravateljstvo, upravni odbor, centralni odbor, ministrski svet in državni svet). Odklonil je tudi predlog opozicije, da so sklepi uprave in centralnega odbora pravomočni le tedaj, ako se strinja z njimi predsednik, ki je po pravilniku uradni veljavega županstva.

Do ostrega konflikta je prišlo tudi pri čl. 18. in 19. pravilnika. Pod pritiskom opozicije je minister dr. Gosar pristal na ublažitev pogojev za denarno podporo v toliko, da zadostuje štirimesečno obvezno zavarovanje, da dobi delavec pravico do podpore v času brezposelnosti in razen tega pravico do 3 dinarjev dnevne podpore tudi za ženo. Minister dr. Gosar je odklonil predlog, naj

se točno navede vsota podpore, do katere ima brezposelni delavec pravico. Dr. Gosarjev pravilnik namreč določa v čl. 19. denarno podporo za brezposelnega delavca v znesku do 10 Din na dan, za otroke in ženo pa po 3 Din v skupni vsoti največ 15 Din na dan. Po tej stilizaciji je šelom borz dela prepuščeno popolnoma na svobodno voljo, da izplačujejo delavcem podpore kakršne hočejo, ker v pravilniku ni ugotovljen noben minimum, pač pa samo maksimum podpore. Delavci bodo popolnoma odvisni od šefov borz dela in bodo morali vrh tega za dosegajo podpore v slučaju brezposelnosti vlagati overljene pismene prošnje, za katere se zahtevajo posebni dokazi, ki jih delavec normalno tako hitro ne bo mogel zbrati. Pri glasovanju je predsednik finančnega odbora izjavil, da je predlog vlade sprejel, da pa je opozicija protestirala, da vlada nima večine in da je vladni predlog propadel. V resnici je bila opozicija v večini, ker so nekateri vladni poslanci predčasno zapustili sejo. Predsednik finančnega odbora pa ni hotel na zahtevo opozicije ugotoviti razmerja glasov. Stepan Radić je zato v imenu kmetsko-demokratske koalicije izjavil, da ne more več sodelovati v razpravi, ker vladna večina ne posluša argumentov opozicije in ne prihaja niti k glasovanju, predsednik odbora pa proglasa vladne predloge za sprejete, da si niso dobili večine. Nato so člani kmetsko-demokratske koalicije zapustili sejo. Vladna večina je sprejela nadaljne člene pravilnika brez vsake razprave ter končno odobrila pravilnik v celoti.

Vojna ali mir na Balkanu?

Atanasij Barov, kr. bolgarski minister zunanjih zadev.

Tri vojne, ki jih je Bolgarija prebila zaporedoma v teku enega desetletja, so potisnile državo v zunanje politično situacijo, ki je bila podobna popolni izolaciji. Sprito takega položaja se ne morejo že v nekaj letih ustvariti razmere, v katerih bi se dala pozabiti mračna preteklost. Prav tako pa se uume samo ob sebi, da se moramo pri politiki, ki naj nas reši iz izolacije, skrbno varovati, da ne premaknemo političnega ravnotežja. Bolgarija ne sme danes iskati zaščite svojih interesov v enostranski zunanje politični orientaciji in mi ne maramo prevzeti obveznosti, ki bi nas utegnile spraviti navzkriž s to ali ono mednarodno skupino. Tako so tedaj linije naše zunanje politike začitane do celja jasno: Mi hočemo mir in prijateljstvo, ker nam je tega treba za našo notranjo konsolidacijo. In tudi ne želimo, da bi bilo naše razmerje nasproti posameznim silam bolj ali manj preskrbno in da bi bili s to skupino večji prijatelji nego z ono.

Umiljivo pa je seveda, da so nekatera vprašanja bližja našemu srcu, ker se nas tako rekoč vsak dan ali vsako uro dotikajo ter da v zgodovinskem procesu naše zunanje politike nastaja sam po sebi nekaj vrstni red, ki odreja, kdaj je časovno potrebna ta ali ona naša akcija. Gospodarski položaj naše države nas je bil napotil v Ženevo. Krenili smo tja, da na ta način znova pokažemo svojo voljo do sodelovanja pri velikem delu mednarodnega sporazuma in sprave. To pa kar smo dosimal dosegli v Ženevi, utegne biti zgolj začetek. Veliko še bo treba storiti in nameravamo se prav v tem najkasneje kaže ozka zveza med razvojem naše zunanje politike in naše notranje obnove. V Ženevi smo tudi obnovili vezi s sosednimi državami. V okvirju visoke svetovne politike se je še vedno našel prostor in čas za posebna vprašanja, ki zanimajo Balkan. Tudi v tem pogledu si miselno ne želimo bolj hrepeneče od povratka razmer, ki so mogoče, ne da bi se motila naša notranja konsolidacija. Tega pa, kajpak, ne moremo doseči kar čez noč. Vzlic temu se je že marsikaj izboljšalo, marsikateri napetost se je že ublažila. Čeprav še ni dolgo, ko se je zdela neznosna. To ugotovitev pa moram nekoliko omejit: Popravili so se medsebojni odnosi balkanskih vlad, niso pa se izboljšali, vsaj v toliki meri ne, odnosi med samimi balkanskimi narodi. To pa bomo psihološko dokaj lahko domneli, saj je prav v teh odnosih pot iz preteklosti v lepšo bodočnost daljša in združena s številnejšimi in težavnejšimi ovirami.

Zaradi tega pa ni bilo napak, če bi dajali prevelik pomen dogodkom, ki so se v poslednjem času odigrali na makedonskem območju ozemlju. V Sofiji in v Beogradu obstoji poštena volja, da se postavijo odnosi med obema državama na podlago, ki bo bolj prožeta z medsebojnim zaupanjem. To pa se ne da izvršiti po nekem načrtu, čigar podrobnosti bi se bile kjerkoli v najprej določile, marveč le s spoznanjem, da je to končni cilj, ki je brezpogojno potreben. Prav v poslednjem času se je pokazalo, da se most lažje gradi, če se dela z obeh bregov. Naj na tem mestu ugotovim tole: Jugoslovenska vlada nam po svojem poslaniku v Sofiji ni poslala z rokom omejenega note ali celo ultimatum zaradi obžalovanja vrednih dogodkov v Štipu in Klesuri, ni nam stavila nikakih zahtev, celo s prekinjenjem diplomatskih odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo nam ni zagrozila. Vse vesti, ki so se o tem širile v javnosti, so bile od kraja do konca neresnične. Beograjska vlada se zaveda, da Bolgarija ni kriva dogodkov v Makedoniji, ondi pa, kjer ni odgovornosti, tudi ne more biti kazni. Vzlic temu pa smo se v prijateljski obliki zanimali za zadevo in proučevali, kako bi se taki dogodki dali odvrniti, s kakšnimi sredstvi naj bi se nastopilo, da bi se preprečili ali vsaj otežkočili. Pri teh skupnih premotirvanjih je šlo predvsem za to, da se kar najbolj pospeši likvidacija dogodkov in da se ljudstvo čim prej pomiri. V Beogradu pri nas so se izdali za območno ozemlje nekateri administrativni ukrepi, ki so v resnici dosegli to, kar se je v danih razmerah in času dalo doseči. Ponavljam pa: Preverjen sem, da makedonski dogodki niso mogli skaliiti odnosov med jugoslovensko in bolgarsko vlado in da so bila obojestranska prizadevanja uspešna.

Danes ni več mogoče dobro razpravljati o balkanskih vprašanjih, če ne povemo nekaj tehničnih besed o neki balkanski zadevi, ki se o nji čisto čuje v zapadni Evropi. Govori se o obnovitvi balkanske zveze — oblika je postranski zveza balkanskega Locarna, ki naj bi v še večji meri zagotovila mir na Balkanu, kakor ga lahko zagotove dosežanje pogodbe. V tisku se je tudi že razpravljalo o možnosti, da bi se bili Bolgarija in Grčija pridružili Mali antanti, da bi se tudi po tem ovinku zagotovila sedanji status quo. Jaz bi svoje mnenje o vsem tem strnil v nastopne misli: Vsi taki načrti so za sedaj še prezgodnji. V tem trenutku ni moči odgovoriti niti na vprašanje, ali kateri izmed teh političnih načrtov sploh pride v poštev za Bolgarijo. Predvsem se ni nobena stran tozadevno obrnila do nas in torej tudi ni poudarila, da bi na ta vprašanja odgovarjali. Mi nečemo imeti zvezanih rok, ker vidimo potrebno notranje politično konsolidacijo in popolni zunanje politični nezavisnosti Bolgarije.

Mi hočemo — ne glede na to, kaj je komu ljubo in kaj ne — hoditi pota, ki vodi h gospodarskemu in narodnemu napredku bolgarskega ljudstva. To je naš program in na njem bomo vztrajali.

Copyright Anglo-American N. S.

Protestna stavka kinematografov

Beograd, 25. novembra. i. Danes se je vrhila seja zveze lastnikov kinematografov v naši državi. Seje so se udeležili delegati skoro vseh naših mest. Soglasno je bilo sklenjeno, da se v ponedeljek zapro za on dan vse kinematografske dvorane. Zveza hoče na ta način protestirati proti vladi, ki doslej še ni odgovorila na zahtevo lastnikov kinematografov, naj se vsaj nekoliko znižajo mnogostevilne takse na kinovstopnice. Če jim država tudi po tem protestu ne bo šla na roke, bodo lastniki prisiljeni, da zapro svoja podjetja. Na kongresu, ki se je vršil pred več meseci, je zveza potom statističnih podatkov dokazala, da je delovanje bioskopov v sedanjih okolištinah nemogoče. Od bruto-dohodkov kinematografov dobiva država 20 %, občina 12 %, 1 % pa odpade na kontrolno takso. Skupno se

torej samo na taksh plačuje 33 %. (V Sloveniji pa še mnogo več, v Ljubljani nad 40 %! Op. ured.)

Koliko imamo živine

Beograd, 25. novembra. p. Po ugotovitvi državnega statističnega urada je v naši državi (številke v oklepajih predstavljajo stavbe v Sloveniji): govedi 4.960.397 (479.106), bivoli 51.483 (16), konj 1.069.300 (58.647), mežov 18.108 (240), oslov 84.207 (302), pračičev 3.373 (94) (303.917), ovc 7.011.204 (75.427), koz 1.552.759 (23.690), perutnine 15.075.222 (1.056.782), čebelnih panjev 534 tisoč 446 (59.783).

Vlak skočil s tira

Mostar, 25. novembra. p. Davi je pri Ravnem v Hercegovini skočil s tira vlak, ki je vozil iz Sarajeva proti Dubrovniku. Isti vlak je 6 vagonov; med potniki je nastala velika panika. Človeških žrtev ni bilo, ker se vagoni niso prevrnil. Promet so vzpostavili šele po sedemurnem naporu delu.

Ameriško posojilo dunajske občine

Dunaj, 25. novembra. d. Dunajska občina namerava vzeti pri nemorški City bank 30 milijonov dolarjev posojila. Posojilo se bo obrestovalo po 6 odstotkov za 25 let ter bo izdano po kurzu 88,25 odst. Posojilo bo sklenjeno v torek.

Viharno konstituiranje Zbornice TOI

Včeraj se je sestala novoizvoljena zbornica k svoji prvi seji. — Klerikalci zastopnika obrtniških organizacij ne puste govoriti. Izvolitev predsednika in treh podpredsednikov. — Protest proti ukinjenju tehnike

Včeraj dopoldne se je vrhila prva seja novo izvoljene Zbornice TOI, na kateri se je konstituiralo predsedstvo. Kmalu po 10. uri je otvoril sejo predsednik volilne komisije sodni svetnik g. Albert Levičnik, ki je prečital določbe glede konstituiranja Zbornice. Nato je prevzel predsedstvo najstarejši član Zbornice industrijskega g. Josip Lenarčič z Vrhnice. V daljšem govoru je očrtal dosedanje delovanje zbornice in težko stanje našega gospodarstva ter opozoril na najvažnejše probleme, s katerimi se bo v bodoče morala Zbornica bavit.

Nato je zaprosil za besedo g. Josip Rebek, ki je v imenu Vrhovnega obrtniškega sveta prečital načelno izjavo glede postopanja volilnega odbora. Že pri prvih besedah g. Rebeka so klerikalci zagnali velikanski hrušč in trušč. Zahtevali so, da mu predsednik odvzame besedo, češ, da to ne spada k stvari. G. Rebek je moral ponovno prekiniti branje, ker zaradi hrušča in medklicov ni bilo razumeti niti besede in končnega odstavka sploh ni mogel več prečitati.

Izjava g. Josipa Rebeka

Delegacija izvoljena povodom zadnjih zborničnih volitev na kandidati listi stanovskih obrtniških organizacij, mora, žal tudi ob tej slavnostni priliki, ko se po več kot enoletnem predsedstvu odpirajo zopet vrata zastopnikom naše industrije, trgovine in obrta, — z obžalovanjem konstatirati, da je bil razpust lasko leto izvoljene zbornice nepravilno in povzročen iz politične nestrobnosti.

Se z večjim obžalovanjem pa delegacija konstatira, da se razkorak minule volitve, nanašajoč se na trgovski in obrtni osek niso izvršile nepristransko, temveč, da so igrali važno vlogo tudi drugi negospodarski momenti.

Delegacija navaja kot prvo dejstvo kritično razveljavljenje kandidatne liste Zveze trgovskih gremijev, katere nosilec je bil g. Vilko Weigl iz Maribora. Volilni odbor kandidatne liste ni vrnil v popravilo, kakor je to storil v obrtnem in industrijskem odseku, temveč je preko čl. 17 in 18 volilne uredbe listo zavrnil in proglasil listo z nosilcem g. Ivanom Jelatinom za izvoljeno.

Gospod minister trgovine in industrije je zahteval, naj mu volilni odbor predloži spise radi razveljavljenja kandidatne liste g. Vilko Weigla, a delegacija ugotavlja, da g. minister spisov še do danes nima.

Delegacija izraža tudi ob tej priliki proti takemu postopanju volilne komisije svoj odločen protest.

Delegacija nadalje z obžalovanjem konstatira, da Kandidatna lista z nosilcem g. Ivanom Ogrinom, ki je je volilni odbor potrdil na svoji seji z dne 17. oktobra t. l. ne ustreza določbam čl. 6 volilne uredbe, ker g. Ivan Ogrin, kot stavebnik ni vpisan v volilni imenik, nima koncesije za stavbeništv, v smislu čl. 6 volilne uredbe ne vrši gospodarske funkcije, na podlagi katere kandidira, zdržema dve leti.

Poleg tega je kandidiral na listi tudi drug kandidat, ki ne vrši zdržema dve leti obrta.

Volilni odbor je torej potrdil kandidatno listo z nosilcem g. Ivanom Ogrinom, kljub temu, da ne ustreza povsem volilni uredbi in jo predlagateljem ni vrnil v popravilo, potrdil je torej listo preko določil volilne uredbe.

Delegacija skratka ugotavlja, da se je organiziranost trgovstva in obrtništva godila krivica ter da sta zbornično predsedstvo in volilni odbor delovala jako pristransko v pogledu sestave in razdelitve volilnih imenikov, potrjevanja kandidatnih list in v reklamacijskem postopanju.

Zato smatra delegacija, da trgovski osek ni izvoljen v smislu volilne uredbe ter da kandidatna lista z nosilcem g. Ivanom Ogrinom ni bila potrjena v skladu z volilno uredbo. Iz tega sledi, da trgovski osek ni odraz volje našega trgovstva, v obrtnem odseku pa je izvoljena večina s pomočjo neobrtnikov, sležkin, uradnikov, profesorjev itd.

Delegacija ugotavlja, da je zbornično predsedstvo v zadnjem času brez razpisa nastavilo novo uradništvo. Taka nastavitve zborničnega uradništva je proti službenim predpisom, ki veljajo za zbornico, vsled česar delegacija že ob tej priliki odločno zahteva, da se nastavitve novega uradništva razveljavi vse do tle, dokler nastavitve ne sklene zbornični plenum.

Kljub temu pa izjavlja delegacija, da bo v tej zbornici sodelovala ter da bo posvečala vso pažnjo važnim gospodarskim vprašanjem, tističim se našega obrtništva. Zaveda se, da večina njenih predlogov ne bo upoštevala, delovala pa bo v sporazumu s v zvezah, zadržanih in obrtnih društvih organiziranim obrtništvom. Delegacija pa bo tudi stroga kontrola nad delovanjem večine in si pridržuje pravo roko za obklevitno kritiko o vsakem delovanju zbornice, ki ne bi bilo povsem v skladu z interesi gospodarskih krogov.

G. starostni predsednik je nato odredil volitev predsednika in določil dva skrutinatorja. G. Rebek je ponovno zaprosil za besedo in hotel prečitati izjavo Vrhovnega obrtniškega sveta glede konstituiranja Zbornice in predlog, da se izvrši posebna anketa, ki naj bi do prihodnje plenarne seje pregledala poslovanje Zbornice v zadnjem letu. Že pri uvodnih besedah je klerikalna večina zagnala tak hrušč, da g. Rebeku ni bilo mogoče prečitati teh izjav.

Volitve predsedstva

Sledile so volitve predsedstva, pri katerih je bilo od 46 glasov oddanih za g. Ivana Jelatina 39, 7 glasovnik pa je bilo praznih. Za g. Jelatina so sporazumno glasovali vsi industrijski in je bil torej g. Jelatin izvoljen za predsednika.

Z večino glasov so bili nato izvoljeni naslednji podpredsedniki: g. Leopold Bruderman (27 glasov) za trgovski osek, g. Iv. Ogrin (32) za obrtni osek in g. Dragotin Hribar (32) za industrijski osek.

Pri volitvi podpredsednika za obrtni osek je g. Rebek predlagal manjšinskega kandidata, ker večina v odseku pri posvetovanju za predlaganje kandidatov ni niti vprašala manjšine za mnenje. Rebekov predlog je večina seveda zavrnila.

Novo izvoljeni predsednik g. Ivan Jelatin je takoj po končanih volitvah prevzel predsedstvo ter predlagal, da Zbornica ob tej priliki pošlje Nj. Vel. kralju udanostno brozjavko, ministru za trgovino in industrijo dr. Spahu pa brozjavni pozdrav. Na koncu svojega govora se je dotaknil vprašanja grozeče okrnitve ljubljanske univerze. Ker je Zbornica kot gospodarska korporacija vitalno zainteresirana na razvoju našega najvišjega kulturnega zavoda, je predlagal, da se sprejme naslednji:

protest proti ukinitvi fakultet naše univerze

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani izreka svoj odločen protest proti čl. 44 predloga finančnega zakona za 1928/29, s katerim se naj pooblasti Ministrski svet, da s svojim sklepom po končanem šolskem letu 1927-28 ukinje razne univerzitetne fakultete. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo mora ugovarjati nameri, da se ukine tehniška in medicinska fakulteta ljubljanske univerze. Za to fakulteto je naša gospodarstvo v Sloveniji od vsega početka rado prispevalo, v avstrijski in obstoj te najvišje tehniško-znanstvene institucije neobhodno potreben za napredek industrijskega dela, za industrializacijo naše dežele in za naše gospodarstvo sploh. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo protestira pa tudi proti temu, da se z enim sklepom ministrskega sveta primorano stolne akademске mladine zapustiti učilišče, katero so si svobodno izvolili ter zamenjali ga z drugim. Protestira dalje proti predlogu zakona, ki hoče premeštiti akademске stolice in akademске učitelje in ki mora obžutno zadeti naše odlične znanstvenike v pogojih njihovega znanstvenega delovanja in zasebnega življenja.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo apelira zlasti na slovensko delegacijo v Narodni skupščini, da z vsem svojim vplivom in z vsemi možni brani vitalne interese slovenskega dela našega naroda in da očuva našo tehniško fakulteto. Zbornica je trdnega prepričanja, da se more urediti vprašanje tako odlične važnosti kakor je izprememba v ustroju najvišjih naših znanstvenih in učnih ustanov samo s posebnim, vsestranskim dobro premišljenim zakonom, potem ko se je dala vsa potrebna prilika poklicnim zastopnikom znanstvenih in učnih ustanov podati in utemeljiti svoje mnenje in svoje zahteve.

Zbornica je protest soglasno sprejela. Predsednik je nato selo ob 12.30 zaključil. Prihodnja plenarna seja se vrši v prvi polovici meseca decembra. Takrat položi sodanjanje vodstvo Zbornice obračun.

Prizadevanje za nacionalno koncentracijo v Rumuniji

Težavna pogajanja vlade z opozicijskimi strankami. — Seja ministrskega sveta. — Začetek pogrebnih svečanosti

Bukarešta, 25. novembra. g. Pogajanja za sestavo nove vlade se nadaljujejo. Vintila Bratianu je imel dopoldne dolg razgovor z vodjo narodno-kmečke stranke Manium, Bratianu je predlagal tudi prof. Jorgi, naj vstopi v vlado, ki se bo sestavila. Pogajanja so zadela na velike težave in se zelo počasi nadaljujejo. Vintila Bratianu sam je glede svojih pogajanj za sestavo nove vlade zelo optimističen.

Bukarešta, 25. novembra. p. Danes popoldne se je vrhila seja ministrskega sveta pod predsedstvom novega ministrskega predsednika Vintile Bratianu; na seji se je določil program svečanosti ob pogrebu pokojnega ministrskega predsednika. Predsednik Vintila Bratianu je poročal tudi o pogajanjih z načelniki opozicije za formiranje nacionalnega kabineta. Po seji ministrskega sveta je predsednik vlade izjavil

novinarjem, da potekajo pogajanja za osnove nacionalnega kabineta povoljno. Predvsem se pripisuje važnost sestankom ministrskega predsednika s profesorjem Jorgo.

Truplo pokojnega ministrskega predsednika so danes dopoldne prepeljali v svečanem sprevodu iz njegove hiše v veliko dvorano Atenea. V sprevodu so šli člani pokojnikove rodbine, člani vlade, zastopniki raznih oblasti, ves diplomatski zbor itd. Opoldne je bil dovoljen občinstvu dostop k mrtvaškemu odru, h kateremu prihajalo velike množice.

Pariz, 25. novembra. s. Kakor poroča »Matin« iz Bukarešte, so razgovori med Venilo Bratianom in voditeljem Narodne kmečke stranke Manium potekali za enkrat brezuspešno, ker zahteva Maniu razpis novih svobodnih volitev.

Pred obnovitvijo angleško-ruskih odnošajev

Rykov akceptira angleško tezo, da mora biti vmešavanje v notranje zadeve izključeno!

Barkov, 25. novembra. g. Na 10. ukrajinskem strankinem zborovanju je odgovoril Rykov na Baldwinov govor glede obnove odnošajev med Anglijo in Rusijo.

Rykov je ugovarjal Baldwinovi trditvi, da je Rusija kriva preloma odnošajev, in izjavil, da mora krivdo nositi angleška vlada sama. Sovjetska vlada nikakor ne ugovarja vzpostaviti diplomatskih odnošajev, toda le pod pogojem, da morata obe stranki smatrati za načelo, da se v notranje zadeve drugega ne sme vmešavati. Baldwin in Macdonald ravno tako nista kriva delovanja kapitalističnih sindikatov amsterdamske inter-

nacionalne, kakor ne more Rykov odgovarjati za delovanje tretje internacionalne ali ruskih strokovnih organizacij. Ker je dala za prelom odnošajev z Rusijo pobudo angleška vlada, mora dati tudi ona iniciativno za njih obnovo.

Rykov je nadalje priznal, da boj z opozicijo škoduje mednarodnemu položaju sovjetske unije in uničuje njen prestiž. Da bo boj proti opoziciji še uspešnejši, je stranka sprejela pogoje za vstop v komunistično stranko, tako, da se je v zadnjih dneh prišlo 50.000 novih članov.

Značilno glasovanje v spodnji zbornici

London, 25. novembra. s. Spodnja zbornica je včeraj popoldne odklonila nezaupnico delavske stranke s 316 : 105 glasovom in sprejela obemem zaupnico vladi s 288 : 66 glasovom. Potemskem ni od 615 poslancev glasovala niti polovica za zaupnico. V vladnih krogih računajo sedaj obvidno s skorajšnjimi novimi volitvami. Vlada je začela zakonski ometek, ki bo razbrižal čeno volilno pravico na vse ženske do 21. leta ter ga bo predložila spodnji zbornici v čimprejšnjem rešitvi. Novi zakon bo zvišal število ženskih volilnih upravičencev za tri milijone.

Tatvina diplomatskih listin

Budimpešta, 25. novembra. g. Polkovnik Jonnard ki je bil imenovan za vojaškega atašeja na francoskem poslanstvu v Budimpešti, je bil na poti v Budimpešto na poti Pariza-Saarbrücke črtdan. Ko je za nekaj minut zapustil svoj sedež, je neznan vov milice vlomil v kovčeg in mu ukradel vse diplomatske listine. Potnike so na naslednji postaji preiskali, vendar pa ukradenih listin niso našli.

Nepotrjena senzacija

Budimpešta, 25. novembra. (be.) V zbornici je vzbudila veliko senzacijo izjava podpredsednika Huszarja, da je bil rumunski kralj Karl meseca oktobra leta 1914. umorjen z zastrupljeno kavo. Njegova vdova Carmen Silva je baje to potrdila v pismu na pokojnega cesarja Franca Jožefa.

Poraz generala Sunčuanfanga

Sanghai, 25. novembra. s. Po poročilih vojaškega sveta v Nankingu, je nacionalistična armada porazila generala Sunčuanfanga v večerni bitki. Izgube armade generala Sunčuanfanga znašajo nad 20.000 mrtvih in ranjenih.

Odgoditev nemškega parlamenta

Berlin, 25. novembra. (be.) Državni zbor je odločen do četrta, da se omogoči dokončanje zakonskega načrta glede uradnih plač. Centrum in socialisti, so vložili interpelacijo, v kateri zahtevajo, da vlada poseže v medni boj tobačnih delavcev.

Naši kraji in ljudje

Univerza je Slovencem veličasten simbol osvoboditve

ter priznanja njihove enakopravnosti in narodno-kulturne individualnosti!

Ljubljanski univerzitetni svet je včeraj na svoji izredni seji sklenil naslednjo resolucijo:

V dobi nujne potrebe za vsestransko konsolidacijo naše države se zopet javljajo poskusi, ukiniti na ljubljanski univerzi kako fakulteto ali kak njen oddelek.

Ti poskusi vznemirjajo ne le dijake in profesorje, ki jim je mir, sigurnost in stalnost za znanstveno delovanje neobhodna potreba, temveč razburjajo globoko vse plasti našega naroda.

Letos grozi s posebnim zakonom določenemu obsegu ljubljanske univerze okrnitev kratkoma na pooblastilo ministrskemu svetu, ki je predvideno v finančnem zakonu.

Z ujedinjenjem s Srbi in Hrvati v narodno državo se je izpolnila več kakor stoletna želja Slovencev po lastni univerzi. Razlogi, ki so bili odločilni za ustanovitev ljubljanske univerze v letu 1919, niso do danes ničesar izgubili na veljavi. Kar hočemo in bomo vedno hoteli, je popolna univerza v Ljubljani, je vseučilišče, s katerim je dana možnost vsestranske znanstvene izobrazbe, medsebojnega oplojevanja raznih ved in s tem sinteza duhovnega stremjenja. Uprav zaradi te univerzalnosti so postale univerze povsod žarišča, katerih usoda sega do jedra narodne duše. To velja posebno za ljubljansko univerzo, ki je Slovencem veličasten simbol osvoboditve ter priznanja njihove enakopravnosti in narodno-kulturne individualnosti, zato pa tudi poročilo iskrene vzajemnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev.

S katerokoli okrnitvijo ljubljanske univerze bi se slovenski narod žalil. Ostalemu svetu bi bila taka kulturna amputacija nerazumljiva, dobrodošla pa onim, ki ne gledajo prilazno na okrnitev jugoslovenske kulture in na učvrstitev naše države. Kajti naša univerza, postavljena v najzgodnejši del države, na križišče slovanske, germanske in romanske civilizacije, je sosedom živ opomin neuničljivosti Slovenstva. Zato bi okrnitev ljubljanske univerze dala porazen vtis našim bratom izven države.

Univerzitetni svet kot predstavitelj ljubljanske univerze smatra iz vseh teh razlogov za svojo patriotično dolžnost, da pokliče vse pristojne činitele, naj ne odvrtačajo samo vsak poskus okrnitve te univerze, ampak skrbijo za popoln njen razmah. To je v interesu cele države.

Akcijski odbor akademske omladine, ki vodi borbo proti okrnitvi ljubljanske univerze

Manifestacije za slovensko univerzo

Jutri, v nedeljo 27. t. m. se bodo vršile manifestacijske zborovanja šrom cele Slovenije v prid neokrnjeni ljubljanski univerzi. V interesu slehernega Slovence je, da ostane naše najvišje kulturno žarišče neokrnjeno, se razvija in nudi naši državi pošteno in sposobno inteligenco. Naj ne bo kraja, ki bi se tej manifestaciji izognil. Vsa društva in korporacije, katere smo obvestili, in ostale, ponovno pozivamo, da se nemudoma oprimejo dela in prirede zborovanja, čijih protest bo tudi na pristojnih mestih zalegel.

Priprave za zborovanja naj se vrše solidarno, pritegnejo naj se vsi v poštev prihajajoči činitelji, da bo efekt pokreta tem uspešnejši. Prizadete opozarjamo, da zborovanja prijavijo o pravih časih političnim oblastem, preskrbe informatorja govorniku in določijo čas zborovanja, tako da lahko govornik, ki se odpelje iz Ljubljane s prvim jutranjim vlakom, pravočasno došpe. Povsod drugod pa naj prirede protestne shode krajevne organizacije same, a sprejete resolucije naj dopošljejo Svetu slušateljev ljubljanske univerze.

Ce bi se v kraju, kamor je došel poziv za sklicanje protestne skupščine v nedeljo, zborovanje zaradi kakršnegakoli vzroka ne moglo vršiti, naj se zborovanje brzojavno odpove pri SSLU.

Naporočajo se končno prireditelji zborovanj, da preskrbe po možnosti fotografira, ki bi zbere fotografiral. Stroške

bi lahko kril SSLU, po možnosti pa prosil, da bi se krili v kraju samem.

Svet slušateljev ljubljanske univerze bo poslal v spodaj navedene kraje naslednje svoje zastopnike:

Maribor: Planinšek Stare Miloš.
Celje: Petre, Kuret.
Ptuj: Jurancič.
Ljubljana: Kreft.
Murska Sobota: Törnar.
Slovenjgradec: Mrzelj.
Trbovlje: Koobek, Jelenc.
Laško: Šuklje.
Kopljice: Pivka.
Ormož: Jurčec.
Jesenice: Krošl Tone.
Kranj: Köstli, Šmajd.
Škofja Loka: Pintar.
Radovljica: Kiasine.
Tržič: Koren.
Domžale: Oven.
Kamnik: Likovič.
Litija: Grabrijan Miloš.
Novo mesto: Iskra, Schenk.
Metlika: Zdošek.
Kočevje: Bojc.
Črnomelj: Lučovnik.
Ribnica: Pretnar.
Vrhnika: Hrovat.

Svet slušateljev ljubljanske univerze.

NAJUGODNEJŠI NAKUP

oblačil lastnega izdelka nudi
tvrdka: JOS. ROJINA, LJUBLJANA.

Učinkovita propaganda na univerzi

Poziv slovenski javnosti!

Akademska omladina ljubljanske univerze mogoče protestira proti namerni okrnitvi slovenske univerze. Zaveda se, od prvega do zadnjega, da je enako ogrožen vsak član te institucije, da je zainteresirano za njo vse ljudstvo. Zato je stopila solidarno, enotno v trodnevni strijk, ki ni samo znak ogroženega protesta, ampak je lepa slika študentske solidarnosti, brez razlike političnega prepričanja.

Popraviti moramo krivico, ki se je z raznimi poročili zgodila to. Bratku Kreftu. Na zborovanju v sredo ni govoril v imenu »svobodnih akademikov«, ampak se je javil k besedi samo kot slušatelj ogrožene univerze. S svojim govorom ni kršil solidarnosti protesta, kakor je to zapisano v enem izmed poročil. Ravno tako ni res, da bi pri kritiki napadel SLS kot stranko hlapcev. Z vsem svojim govorom je z raznimi argumenti apeliral na solidarno akcijo vseh akademikov, da se ohrani neokrnjena univerza in da mora akademska omladina samo solidarno voditi borbo za kulturo, in socialno enakopravnost slovenskega naroda.

Zato prosimo, da ob takih prilikah izostanejo strankarsko tendenciozna poročila, zlasti pa naprošamo vso javnost, da se pri nedeljskih protestnih shodih izogne vsakega strankarstva in ravno tako solidarno in odkritosrečno, kakor vsa akademska omladina, manifestira za ohranitev Almae matris. Nedeljski protestni shodi naj bodo obenem manifestacija solidarnosti vseh članov našega naroda, kakor za okrnitvijo slovenske univerze ni prizadel samo ta ali oni, temveč je ogrožena narodna kultura, po kateri se sodi in ceni vsak narod.

Danes ob 17. se zaključijo študij

Visokošolci!

Svet slušateljev ljubljanske univerze je sklenil končati tridnevno stavko v znak protesta proti ukinitvi medicinske in tehniške fakultete danes v soboto 26. t. m. ob 17. uri s slovesno skupščino slušateljev ljubljanske univerze v zbornični dvorani. Po skupščini se vsi korporativno udeleženci predavanja dr. Milana Vidmarja v »Unionu«.

Svet slušateljev ljubljanske univerze.

Predavanje dr. M. Vidmarja

Kakor smo že javili, ima univ. profesor Milan Vidmar danes v soboto ob 18. (6.) uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« javno predavanje o predmetu: »Tehnična fakulteta ljubljanske univerze.« Za to prireditev, ki jo je pripravila Inženjska zbornica, se naša javnost izredno zanima. Gospod Vidmar je že pri drugi priliki tako odločno nastopil proti okrnitvi slovenske univerze, da je vzbudil občo pozornost. Pred

predavanjem bo govoril predsednik Inženjske zbornice inž. M. Šuklje. Na to prireditev, ki naj postane važna manifestacija, je Zbornica povabila slovensko javnost z namenom, da jo točneje informira o pomenu tehnične fakultete za znanost in gospodarstvo.

Naši inženjerji za ohranitev tehnike

Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov je na svojem društvenem sestanku v Ljubljani dne 25. novembra 1927 sklenilo podati svoj najodločnejši protest proti členu 44. osnutka finančnega zakona za l. 1928-29, s katerim naj bi se omogočila okrnitev ljubljanske univerze. Smatramo celotno in neokrnjeno ljubljansko univerzo kot tekovino naših davčnih stremeljenj. Zahtevamo kar najsvečaneje, da naj ostane v sestavi ljubljanske univerze tudi tehnična fakulteta neokrnjena, ker je kot taka nepogrešljiv faktor v razvoju narodnega gospodarstva in kot najvišji tehnični učni zavod brezpogojno potreben za industrijski napredek Slovenije. Povdarjamo obenem, da je volja našega Udruženja, broječa 2500 inženjerjev in arhitektov, da se vnaprej, ne oziraje se na osebo žrtve, z vsemi silami delujemo za napredek ljubljanske tehnične fakultete, ki naj služi v okviru neokrnjene ljubljanske univerze svojemu končnemu cilju, to je povzdigi jugoslovenske kulture.

Apeliramo na ministrski svet, da člen 44. omenjenega zakonskega osnutka umakne, ako pa tega ne stori, gre naš nadaljnji apel na Narodno skupščino, da brezpogojno odkloni ta predlog ministrskega sveta.

Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — Sekcija ljubljana.

O strašnih razmerah v beograjski glavnici

Že dolgo se širijo vesti o strašnih razmerah v zloglasni glavnici, kjer ima beograjska policija svoje zapore. V naslednjem priobčujemo članek, ki nam ga je poslal beograjski odvetnik dr. Radoje Vukčević v imenu obitelji političnih aretirancev. Slično poročilo je bilo predloženo vsem klubom poslancev Narodne skupščine.

V našem tisku in na sodnih razpravah se čisto čujejo pritožbe, da policijski organi v beograjski upravi mesta, v slovitih »glavnici«, pretepajo politične aretirance. Na razpravi, ki se je dne 31. oktobra vršila v Beogradu, sta Vilim Horvay in Peter Stokić, obtožena po zakonu o zaščiti javne varnosti, zatrjevala, da so ju najvišji organi oddelka beograjske splošne policije na najgrozovitejši način pretepali. Omenjeni gospodje teh trditve doslej niso demantirali. Rade Vujić, ki se sedaj nahaja v preiskavi v upravi mesta, je izjavil napram članom svoje obitelji, da so ga v zaporu strahovito pretepili.

Glede dr. Labuda Kusovca so organi uprave mesta trdili v novinah, da so njegove rane na telesu povzročile injekcije proti neki venerični bolezni, a dr. Kusovec je poslal svojo kri na pregled in je najkompetentnejša zdravniška instances v Beogradu ugotovila, da je njegova kri popolnoma zdrava; svedočba o tem je bila publicirana kot demantirali policijskih trditve. Glede dijaka Vlasta Nikolića, ki so ga mnogi znani politiki videli pretepenega je uprava mesta trdila, da so ga bržčas pretepili ostali jetniki, kar je težko verjeti, tem manj ker se ljudje v nesreči prej spriateljujejo, kakor pretepajo.

Od 11. do 25. oktobra je bilo aretiranih 25 intelektualcev in delavcev, ki jih uprava mesta obtožuje po zakonu o zaščiti javne varnosti. Njihove obitelji se doslej niso dobile dovoljenja, da bi jih posetile. A po pripovedovanju nekaterih oseb in sodeč po krvavem perilu, ki ga jetniki pošiljajo iz »glavnice«, so nekateri menda bili neusmiljeno pretepeni.

Dejstvo, da se obitelji političnih aretirancev ne dovoljuje obisk in da je bil zapor vseh aretirancev odrejen šele par dni po aretaciji, čeprav čl. 5. ustave predpisuje, da se mora to zgoditi najdalje v 24. urah, upravičuje sum, da beograjska policija tretira politične osumljence bolj strahovito kakor najhujše zločince. Direktnih dokazov o pretepanju ni mogoče dobiti, ker policija ne

DANES V KINU LJUBLJANSKI DVOR

SVETISLAV PETROVIĆ

v velefilmu

ORLOV

Pri vseh predstavah pomnoženi orkester, ruske balalaje in ruski pevski zbor!

Danes ob 5., 7., 8. in 10.

Predprodaja vstopnic od 10. do 12. in od 3. ure dalje. — Vsled ogromnih stroškov smo bili primorani cene zvišati za 1 Din.

dovoljuje obiteljskih posetov in zdravniških pregledov, a pretepanje se baje vrši po podplatih, da posledice ne bi bile preveč vidne.

Prava resnica o tretiranju političnih jetnikov, ki jih zakonodajstvo kot borce za idejo favorizira nad ostalimi, se bo dala ugotoviti, ako se potom parlamentarne ali državljanske ankete zaslišijo vsi aretiranci in se proučijo vesti o strašnem pretepanju v glavnici. Anketa bi se morala čimprej formirati, da se prepreči eventualne težke zlorabe oblasti. Anketa bi morala pregledati vse prostore, kjer se politični aretiranci nahajajo že po šest, sedem ali osem mesecev. Anketa mora ugotoviti, ali taki nehygienični prostori, ki so bili zgrajeni za konjušnice nekdanje turškega hana, ne upropaščajo človeškega organizma bolj kakor vsaka srednjeveška temnica. Pravna anketa mora ugotoviti, ali je potrebno, da za politične prestopke ležijo aretiranci v policijskem zaporu 7 do 8 mesecev, nakar jih sodišče običajno kot nedolžne izpusti v svobodo.

Da se onemogočijo take srednjeveške preiskovalne metode in da se politični osumljenci zaščitijo pred barbarskim zlorabljanjem oblasti, so torej potrebne naslednje tri ankete, s katerimi se bodo proučile težke obtožbe proti režimu v upravi mesta:

1.) Ali je res, da policija v svojih zaporih v Beogradu pretepa politične jetnike?

2.) Ali so higijenski pogoji, pod katerimi žive aretiranci v upravi mesta, taki, da jih človeška bitja morejo in smejo prenašati?

3.) Ali je zakonito, da se preiskava nedolžnosti zavlačuje, kakor se to prakticira v upravi mesta za politične prestopke?

Žrebanje državne razredne loterije

Beograd, 25. novembra

Danes so bili izžrebani naslednji večji dobiki:

30.000 Din	dobi srečka 79.968.
Po 20.000 Din	dobijo srečke: 4.439, 9.125
75.303 in 114.720.	
10.000 Din	dobi srečka 39.518.
Po 4.000 Din	dobijo srečke: 21.045 36.262
51.055 in 64.857.	
Po 2.000 Din	dobijo srečke: 2.565 3.552
7.667 8.318 8.854 9.615 9.986 11.570 12.093	
12.658 12.683 13.118 13.644 17.416 18.704	
21.208 26.269 27.871 28.203 28.329 30.168	
30.815 32.170 32.337 36.356 38.701 39.943	
40.336 42.732 44.362 53.093 54.503 56.125	
56.396 57.540 60.704 61.056 61.704 65.185	
65.473 65.493 65.739 66.094 67.419 68.100	
68.138 69.170 69.483 70.150 70.842 71.035	
72.311 77.102 78.033 79.119 80.998 86.831	
91.031 93.239 94.635 95.338 96.226 96.593	
99.634 99.654 101.903 104.212 108.847 110.582	
114.675 115.768 116.046 117.755 119.413	
120.232 121.820 122.081 123.235 in 124.873.	

Popolnoma novo!

Elegantno!

Pikantno!

Razkošno!

Popolnoma novo!

Duhovito!

Naivejši in najlepši NORDISK-velefilm PRAVE LJUBAVI

Visoka pesem življenja, veselja, strasti in sreče

Razgaljena žena

Mlada lepa vdova išče pota k prvi ljubezni. — Razočaranja. — Prekrasne romantične norveške pokrajine. — Očarana izgubi laka Dagover tla pod nogami. — Strmoglavi v razbesneli hudournik. — Boj na življenje in smrt. — Življenje na tanki niti. — Sladko plačilo za junaki čim. — Prvo srečanje v življenju z ženo. — Razkošne svečanosti v palači bogataša. — Razgaljena žena na belcu. — Njena ljubav in strast. — Vse seli dogodki daleč v gozdu. — Nočne zabave. — Hudourniki in težki boji v valovih. V glavnih vlogah slavni nordijski umetnik znan iz filma »Pleš Bajazzo«

GOESTA EKMAN

in njegova partnerica čarobno lepa

LIL DAGOVER

Pri vseh predstavah svira pomnoženi umetniški orkester.

Predstave točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama.

Sobota, 26. novembra: »Ukročena trmoglav.«, ka. Delavska predstava pri znižanih cenah izven.

Nedelja, 27. novembra: »Idealni soprog.«, ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Ponedeljek, 28.: »Hlapec Jerneje.«, A. Torek, 29.: »Medeja.«, B. Sreda, 30.: Zaprtro.

Ljubljanska opera

Sobota, 26. novembra: »Tosca.«, Red B. Nedelja, 27. novembra: Ob 15. popoldne: »Zaljubljen v tri oranže.«, Izven.

Ponedeljek, 28.: Zaprtro.

Torek, 29.: Zaprtro (generalka). Sreda, 30.: »Miloševa svatba.«, Slavnostna predstava na predvečer narodnega praznika, Premijerski abonma.

Mariborsko gledališče

Sobota, 26.: »Eva.«, C. Kuponi. Nedelja, 27.: ob 15.: »Čardaška knežinja.«, Znižane cene. Ob 20.: »Rokovnjači.«, Premijera.

Ponedeljek, 28.: Gostovanje v Ptuj. (Čardaška knežinja). Torek, 29.: »Bajadera.«, D. Kuponi. Sreda, 30.: »Igra s smrtjo.«, A. Kuponi.

Nedelja v ljubljanskem Narodnem gledališču. Ljubljanska opera uprizori v nedeljo ob 3. popoldne zanimivo Prokofjevo opero »Zaljubljen v tri oranže«, drama na ima ob 8. zvečer zabavno in napeto Wildovo igro »Idealni soprog«. Dramska predstava je po znižanih cenah.

Oblastna taksa na gledališke karte. Od nedelje, dne 27. novembra se bo pihirala pri gledališki dnevi in večernih blagajnah poleg običajne vstopnine še oblastna taksa. Taksa je namenjena za popravila in vzdrževanje dramskega in opernega gledališča. — Uredba o imenovanju taksij je bila sklenjena na seji oblastne skupščine dne 5. novembra 1927.

Nedelja v mariborskem gledališču. V nedeljo, dne 27. t. m. bosta v Mariboru dve predstavi: popoldne priljubljena opereta »Čardaška knežinja«, katero si lahko ogledajo tudi okoliščini. Za to predstavo veljajo znižane cene. Zvečer bo premijera »Rokovnjačev«, ki se bodo igrali samo izven abonmana.

Gostovanje mariborskega gledališča v Ptuj. V ponedeljek dne 28. novembra so uprizori v Ptuj priljubljena Kalmanova opereta »Čardaška knežinja«. Gostuje mariborsko gledališče. Od uspeha te predstave zavise morebitna nadaljna gostovanja mariborskega gledališča v Ptuj.

Operni repertoar ljubljanskega gledališča. Danes, v soboto zvečer se poje za abonma B Puccinijeva opera »Tosca«, z gospo A. Mitrovičevno v naslovni partiji. Ostale uloge poje: gg. Gospodinov, Holodkov, Mohoriti Betetto in Šubelj. Dirigent A. Nefat, režiser A. Šubelj. Jutri, v nedeljo popoldne je na sporedu izredno uspešna opera Prokofjeva »Zaljubljen v tri oranže«, na kar posebej opozarjamo izvenljubljansko publiko. Konec predstave pred 6. uro. Za sredo 30. t. m. se pripravlja premijera Konjovičeve opere »Miloševa svatba«. Predstava bo za premijerski abonma.

Celjsko mestno gledališče. Po novitki Angela Cerkvenika »Roka pravice« pripravila g. Valo Bratina Alojza Remca tragedijo »Magda«. Je to tragedija ubogega dekleta. V igri, v kateri je 12 scen, nastopajo samo tri osebe. G. Pfeifer nastopi v sedmih vlogah. Delo, ki je zelo interesantno obeta velik uspeh.

Kdor ne ve, da plačujem kože vseh

vrst divjačine najdražje izgubi lene dohode.

Domače vesti

* Imenovanje v državni službi. Pripravnik pri kmetijskem referatu okrajnega glavarstva v Radovljici Josip Šuštič je imenovan za kmetijskega referenta pri istem okrajnem glavarstvu.

* Izpiti uradnikov pošto-brzojavno stroke. Prihodnji mesec se bodo v ministrstvu pošte in brzojava v Beogradu vršili državni strokovni izpiti uradnikov pošto-brzojavne in telefonske stroke iz vse naše države in sicer uradnikov I. in II. kategorije. Izpiti bodo trajali od 1. do 15. decembra.

* Upokojeni in razrešeni ministri. Službene novice objavljajo ukaze, s katerimi se upokojeni ministri na razpoložnost gg. Marko Trifković, dr. Živko Petrič, dr. Mate Drinković, dr. Ojro Šarmin, dr. Dušan Pešić, dr. Vojislav Janić, Dušan Trifunović, dr. Nikola Nikić in dr. Benjamin Superina. Z istimi ukazi so razrešeni ministri na razpoložnost gg. Josip Gostičar, Ivan Paleček, dr. Ivan Krnić, Ivan Roškar, dr. Ojro Supilo in dr. Niko Zupančič.

* Obilnost odbor ljubljanski je sklenil, da se davčne občine Sv. Stefan, Sv. Jurij in Marno izločijo iz politične občine Sv. Krištof in priključijo politični občini Dol pri Mrastniku. Priključitev teh davčnih občin stopi v veljavo s 1. januarjem 1928.

* Zračni promet Zagreb - Beograd. Iz Beograda poročajo, da bo stalni zračni promet na progi Zagreb-Beograd odprt dne 15. februarja 1928. Zračna pot iz Zagreba v Beograd bo trajala polduro uro. Aeroplani bodo leteli s hitrostjo 160 do 180 kilometrov na uro.

* Knez Alfrid Windischgrätz. Na svojem posestvu Tachau na Nižnjem Avstrijskem je umrl knez Alfrid Windischgrätz, bivši predstavnik avstrijske gosposke zbornice. Njegovo ime je tesno spojeno z ustanovitvijo svoječasne slovenske nižje gimnazije v Celju. Ko je bil Alfrid Windischgrätz po odstopu grofa Taafeja avstrijski ministrijski predsednik, je postalo aktualno tako zvano celjsko vprašanje to je ustanovitve slovenske nižje gimnazije v Celju. Nemškoavstrijski poslanci v parlamentu so z vso vehemenco nastopali proti slovenski zahtevi, da se v Celju osnujejo slovenske paralele na odnojni gimnaziji. Vlada Windischgrätzova, na katero so pritiskali z ene strani Nemci z druge pa Slovenci: si je skušala pomagati iz zagate na ta način, da si je izbrala neko srednjo pot — mesto paralele na celjski gimnaziji je hotela ustanoviti samostojno slovensko (bolje rečeno utrakvistično) nižjo gimnazijo, mendeč, da bo s tem zadovoljila in Slovence in Nemce. Tako je sprejela v proračun za l. 1895. tudi postavko v iznosu — 1500 goldinarjev za ustanovitev dvojezične gimnazije v Celju. Ta postavka je bila v proračunskem odseku sprejeta z 19 proti 15 glasovom, kar je povzročilo silen vihar v nemškem taboru. Iz koalicije, na katero se je naslanjal Windischgrätz, so izstopili Nemci ter s tem strmo oglašili vlado. Dne 19. junija 1895. je Windischgrätz odstopil in njegovo dedščino je prevzel grof Klemens von Saurats. Dasi je bilo treba še hudih bojev, preden je bilo končno rešeno »celjsko vprašanje«, vendar je treba priznati, da bi Slovenci ne bili dobili niti te drobnice, ako bi se ne bila Windischgrätzova vlada in v njej naučni minister Poljak dr. Mačevski odločila za ono skromno, v današnjih razmerah naravnost smešno proračunsko postavko 1500 gl. Windischgrätz kasneje ni več igral v politiki velike vloge, dasi je bil predsednik gosposke zbornice. Umrl je v starosti 77 let. V zgodovini celjske gimnazije se bo, kakor je razvidno iz zgoraj navedenega, spominjala tudi njegova ime.

* Smrtna kosa. V Ljubljani je včeraj umrla po dolgi in mučni bolezni ga. Ivana Nežmahova, soproga upokojenega državne železnice in mati 16 otrok. Pogreb pokojnice se bo vršil jutri ob 14. uri iz mrtvašnice državne bolnice. Pokojnici blag spomin, pridušeni naše iskreno sožalje!

* Ne vračate naših pisem. Ki smo jih primorani vam pošiljati radi neizmerne bede. Zavedamo se vaših težkov in borbi za življenjski obstanek, a vendar je še v vaši moči, da pomagata nam naibednejšim. Vsak najmanjši dar — v blagu ali denarju bomo hvaležno sprejeli. Spominjate se nas zlasti pred Božičem, da pripravite vsaj malo veselja nam naibednejšim slepim. — Milodare sprejema podporno društvo slepih. Ljubljana, Wolfova 12

Ustna duplina je najlažja pot v naše telo. Pri boleznih žrela, hrčipavosti glasa in nahoda so neobhodno potrebne okusne

ANACOT-PASTILE

* Ljubljanski sejem za kožuvinno se bo vršil 23. januarja v prostorih Ljubljanskega velesejma sporazumno z velesejmsko upravo in Lovsko zadruzo. Opozarjamo lovce, da se kože najbolje prodajo na tem sejmu. Lovska zadruza ima direktne zveze z domačinimi in tujnimi odjemalci, ki plačujejo za blago svetovne cene. Cela prireditelje je zasnovana širokopotesno in bo sejem na podlagi pridobljenih izkušenj letos še bolj uspešno. Seveda pa mora biti zbranega mnogo blaga, ker samo tako je mogoče povabiti na nakup inozemce, ker se jim sicer potovanje ne izplača. Zato je dolžnost vsakega zavednega lovca, da pošlje kože na naslov »Divja koža«, velesejma, Ljubljana. Same v slogi in medsebojni podpori je moč in izgled na uspeh. Pri tej priliki opozarjamo lovce, da dobro in pravilno posežejo kožo. Škoda bi bilo, če bi se zaradi nepazljivega ravnanja skvarile, ker bo blago zaradi zgodnjega nastopitve zime sicer prav dobro. Ne sušite kož na peči, ampak na zraku! Kožo se mora dobro očistiti in napeti. Dobro posušena koža je vredna že enkrat toliko kakor slabo posušena leto kasneje. Vseeno, ki poveri

kožo v prodajo »Divji koži«, more takoli dobiti do 60% njihove vrednosti kot predelane, kar bo dobro došlo zlasti poklicnim lovcom, ki so navezani na svojo lovsko srečo. Vsa podrobna pojasnila daje brezplačno in drage volje urad velesejma v Ljubljani.

* Dobitek razredne loterije v pravih rokah. Pri predvčeršnjem žrebanju državne razredne loterije je srečka števil 9149 zadelo dobiček v znesku 200.000 Din. Četrtrinko te srečke je imela neka siromašna žena v Osijeku, ki živi v najbednejših razmerah.

* Žrtve gladi in mraza. V bližini ceste med Vinkevcem in Rakovci je poljski čuvaj pristave tamkajšnjega veleposestnika našel na pol golemo truplo neznanega »moškega«. Stvar je bila prijavljena policiji. Mrtvec je bil star 50 do 60 let; njegova identiteta še ni dognana. Komisionalno se je ugotovilo, da na truplu ni nobene poškodbe in je torej verjetno, da je starec umrl zaradi gladi in mraza pod milim nehom.

* Jugoslovski preokooceanski parnik »Izabran« ponesreči? V Dubrovniku je preko Trsta prispela še nepotrjena vest, da se je na potu v Južno Ameriko zaradi silnega orkana potopil jugoslovski preokooceanski parobrod »Izabran«. Na parniku so bili zaposleni mnogi mornarji iz Dubrovnika, vsled česar je vest o nesreči povzročila veliko vznemirjenost. »Izabran« je iz Dubrovnika odplaval dne 2. novembra ter je bil preko Atžira na potu v Buenos Aires, kamor bi imel dospeti 7. decembra.

* Škratinka v naših južnih krajih. Kakor javljajo iz Niše, se tamkaj epidemija škrtalnice naglo širi. Doslej je na tej nalezljivi bolezni obolelo 63 oseb. Tudi iz Skoplja prihaja poročilo, da je tamkaj zavlada škrtalka. Zdravstvene oblasti so potrbno ukrenile, da se prepreči nadaljno širjenje epidemije.

Damske p'asče, obleke, p'etenine

Je prvovrstno blago in najlepši izdelek priporočila iz svoje zaloge ob znani solidnih cenah trvdka: FRAN LUKIC, Štirbarjeva ul.

* Smrtna nesreča pri delu. Viničar graščine v Ormožu Peter Rubin, ki je z nekaterimi tovariši šel pripravljati drva za zimo, se je pri delu smrtno ponesrečil. Bukev, ki jo je podrl, ga je pri padcu težko zadela, tako da je moč ostal na mestu mrtve.

* Pustolovščina dveh beograjskih maturantov. V Beogradu sta se vrnila te dni iz Berlina dva beograjska maturanta, Nikola Weiner in Dragan Pavlovič. Neki boljše-veški agent, ki se jima je bil predstavil kot Peter Kovačević, in je pregovoril, naj gresta z njim v Rusijo, kjer bosta lahko na račun sovjetske vlade končala svoje študije. Potne stroške in vse ostalo jima je preskrbel Kovačević. Na svojem potu v Moskvo sta bila prijazno sprejeta na Dunaju in v Berlinu ob tamkajšnjega sovjetskega poslanika. Ko pa sta dospela v Kijev, ima je sovjetski zastopnik izjavil, da ne gresta v Rusijo študirat, marveč se vrneta v Beograd, kjer bosta tajna komunistična agenta. V Moskvo podelita samo po instrukcije, po katerih bosta v Beogradu uravnila svoje delovanje. V to svrhu jima je ponudil 2000 dolarjev. Dijaka sta ponudbo odklonila ter se vrnila v Berlin, kjer sta pri naslovi poslaništvu dobila potrebna sredstva za pot v Beograd.

NOGAVICE

od Din 8.—, pletenine, rokavice, kravate, bluze itd. nudi F. & M. ROZMAN, Židovska ulica 7 — po reklamnih cenah.

* Aretacija sarajevskega knjigotroca. V Sarajevu je veliko senzacijo vzbudila vest, da je bil prošli terek v Sidu aretiran knjigotroček Toša Gjurgjevič, ker si je baje na goljufiv način od sarajevskega trgovca Pozovića izposodil večjo svoto denarja.

* Zagoneten samomor. Z ozirom na vesti zagrebških listov, ki jih je tudi »Jutro« v včerajšnji številki omenilo, objavlja Centralna uprava »Saveza privatnih nameštelnika«, da dotična vest ne odgovarja resnici, ker je uprava »Saveza« prešla iz Velikega Bečkereka brzojavno obvestilo, da je Josip Plankar živ in zdrav in da torej ne more biti govora o kakem samomoru. Vest je skoraj gotovo zlobno plasiral nekdo, komur Plankarjevo bivanje v Bečkereku ni bilo po godu.

* Tri leta ječe zaradi razžaljenja veličanstva. Pred okrožnim sodiščem v Sarajevu se je predvčeršnjem vršila obravnavna proti lastniku hotela »Vrbasc«, Stjepanu Ivošić, ki je v Varešu na zborovanju Hrvatske republikanske seljačke stranke izrekel besede, ki so tvorile razžalitev veličanstva. Sodišče ga je obsodilo na tri leta težke ječe.

Gozderje, smuške čevlje

In druge sportne specialne čevlje izdeluje brezkonkurenčno v izvršitvi in ceni J. BRAJER, Breg števil. 1.

* Kogar bi zanimalo čitanje ilustriranih angleških novic iz Združenih držav naj piše po možnosti v angleščini pismo ali dopisnico na naslov: Jože Zelenc, Vrhnika, ki mu pošlje liste brezplačno. 1728

* Pri utrujenosti, razdražljivosti, tesnobi v spanju, pomankanju spanja težavah srca, pritiskanju na prsi pošiljate prirodna grenčica »Fran-Josef« otok krvi v spodu delu telesa prav uspešno in s tem miru v lovanje krvi. Profesorji za bolezni prebavil in živčevja, da se veda »Fran-Josef« pri poljavih, izvirajočih iz samozastupljenja žilodolnega črevesa obnaša kot izborni čistilni.

* Velika izbira volonirnih jopi, puloverjev, vsakovrstnih bluz, perila, kravate, vezenin in nogavic, rokavic ter zimskega perila priporočila po izredno nizkih cenah (ignacij) Zaral, Ljubljana, Sv. Petra cesta. 207

* Opozorjamo na današnji oglaš trvdke A. Lampret. 277

* Obleke kemično čistil in pilstra tovarna JOS. REIGH.

Iz Ljubljane

* Na slavnostnem koncertu dne 1. decembra v »Unioni« bodo letos sodelovali: Operni orkester Narodnega gledališča v Ljubljani; Sincinov komorni trio iz Zagreba (g. Sandin-Marsičeva-Matz); sopranistka gđ. Vera Majdičeva; glasbeno društvo »Ljubljana«; pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« in prof. kons. g. Janko Ravnik. Orkester bo dirigiral kapelnik g. A. Balatka. »Ljubljana« vodi g. dr. A. Dolinar, »Ljubljanski Zvon« na pevovodja g. Zorko Prelovca. Na programu so sledeče skladbe: Novakova »Slovaška suita« v petih stavkih, skladba za veliki orkester; Beethovnov trio op. 11. št. 4. v B-duru, zbor dr. Dolnarja; »Mavrica« in dr. Kimovca »Narodilo«, solospesva s spremljevanjem klavirja; »Večer soren bo« (Škerjanc) in »Ribč« po vodi plavajoč ter novi kompoziciji »Preizkušena zvestoba« (Adamič) in »Lenka« (Pavlič). Solospesva bo izvajala sopranistka gđ. Vera Majdičeva, »Preizkušeno zvestobo« in »Lenko« pa bo pel »Ljubljanski Zvon« pod pevovodjo g. Prelovcem. Opozarjamo, da se čobe vstopnice za koncert že sedaj v Matični knjižarni, na dan 1. decembra zvečer pa pri koncertni blaginji.

* Predavanje v »Soči«. Danes, v soboto 26. t. m. predava v Ljubljanskem dvoru prvič v društvu »Soča« g. prof. dr. E. Turk, ki si je izbral za temo: »Pokret jugoslovnskih dobrovolcev v svetovni vojni«, samo zato, ker trdijo naši sosedje po svojih listih, da so se prečanski Jugoslovenci borili v sovražnem taboru proti antanti. Po predavanju sledi prosta zabava s petjem (kvartet). Začetek ob pol 9. zvečer. Vstop prost. K mnogobrojni udeležbi vabi »Sočane« in prijatelje: — Odbor.

* Še ena beseda profesoristov. V zadnjem času padajo hudi očitki po plehčih profesoristov v delavnicah in kurilnicah državne železnice. Gospodje, ki so prišli šele čez par dni k sapi, sprašujejo in poizvedujejo za tistim, ki se je predzrl natiopiti proti svojevoljni ukinitvi osemnurnika po nekaterih malih gospodih. Pridružili so se jim tudi razni kričalci, na žalost iz naših vrst. So to večinoma, ki je lezikom delazmožni, z dejanja pa ne. Da ne bo slepomšenja, konstatiramo, da do sedaj noben odlok ali kaka druga naredba ni ukinita določitev delovnega časa z okrožnico št. 327, akt št. 8334-I iz leta 1920. Da imamo soboto popoldne prosto, je dogovor med direktijo in uslužbenci. Moramo pa zato vsak dan delovni čas nekaj podaljšati, tako da znaša delovni teden predpisanih 48 ur. Po vsem kulturnem svetu pa so nedelje in prazniki dela prosti dnevi, le nekaterim našim puhlim glavam je prišlo na um, da je treba državnim uslužbencem odvzeti te stare pravice. Dolžnost naša pa je, da se branimo.

OBLAČILA

trvdke J. Maček

LJUBI JANA, Aleksandrova 12

so najboljša in naicenejša.

* Dobrodelni koncert. Ker namerava društvo Škrič za mladino v Ljubljani zgraditi v Aleksandrovi Dežji dom, priredi to društvo v soboto, dne 3. decembra v prid zgradbi na Taborn koncert. Koncert izvajajo Akademski pevski zbor, solisti ter orkester Sokola I. Vse Ljubljance, ki posečejo Aleksandrovo, prijatelje našega društva in mladine, vabimo na ta koncert. Po koncertu se vrši prosta zabava. Vstopnice po Din 10, 15, 10, stojišča 5 Din se dobe ob pondeljaka naprej v predprodaji v trgovini g. Albin Turka, Prešernova ulica 48. Odbor najljubšeje vabi na to dobrodelno prireditve. — Odbor. 1739

* Svet slušateljv ljublj. univerze sklicuje za danes, 26. t. m. ob treh popoldne se-stanek vseh predavateljev, ki so določeni za nedeljsko zborovanje. Sestanek bo v svetovni sobi na univerzi.

* Preporočila. Danes 26. t. m. ob pol 18. bo predavanje v areni Narodnega doma o temi: »Kapitalistični in socialistični gospodarski red«. Vabimo k polnoštevilni udeležbi. — Odbor.

BUČNO OLJE se dobi zopet pri FRANC PAVLIN, GRADIŠČE.

* Ruski Odbor v Ljubljani sporoča, da vrši v nedeljo 27. t. m. v pravoslavni cerkvi po maši blagodarstvom moloven prvodni 89-letnice imperatorice Marije Feodorovne.

* Ljubljanski Sokol je ravnokar prejel ob svetega Miklavža obvestilo, da pride letos v pondeljek 5. decembra s posebno silajnim spremstvom v Narodni dom. Po-drobnosti se objavijo prihodnji teden. 1737

* Mestna središča »Treznje mladine« v Ljubljani naznana, da se vrši danes, v soboto 26. t. m. ob 18. v Akad. kolegiju obil-čajno predavanje, čigar udeležba je za vse članstvo obvezna. Sela Mestnega odbora se vrši triletni ure prej. — Talnik I.

* Predavanje prosvetnega odseka Delavske zbornice v Ljubljani se bodo zopet redno vršila ob 12. decembra dalje. V pondeljek 28. t. m. bodo namreč v dvorani OUZO še vedno izpiti uradništva; drugi pondeljek, 5. decembra pa bo Miklavžev večer. Interesanti naj opreoste to preložitve predavanj.

* Zadnji dnevi Pompejev. Danes ob 14.30 prične predvalati ZKD v prostorih kn-Matiče drugi del in konec tega zanimi-vega zgodovinskega vefilma. Scene v tem delu še prikažajo po svoj izredni lepoti vse slinice prvega dela. Gigantski boj s Levi v areni; izobit Vezirja ter propast Pompejev in celih pokrajín, vsi ti prizori ostanejo vsakomur neizbrisno v spominu. Opozar-

jamo cenj. obilnost na ta spored s pripombo, da si vstopnice pravčasno preskrbi. Film se ponavlja še v nedeljo ob 11. do-poldne (ie ena predstava) in v pondeljek ob 14.30.

* Policijske vesti. Od četrtika na petek so bili prijavljeni policiji naslednji primeri: 1 tatvina, 2 prestopka kaljenja nočnega mlru, 1 poškodba tuje lastnine, 1 telesna poškodba, 2 prestopka obrtnega reda ter 5 prestopkov cestnega policijskega reda. Are-tiranih je bilo 18 oseb in sicer: 14 beračev ter 4 vlačugarice.

* Hud izanec. Včeraj popoldne je prišel v neko gostilno na Dunajski cesti koraj-žen izanec. Prikorakal je ravno s sodišča, kjer so ga po njegovem mnenju »razžalili«. V gostilni pa je kakor nalašč našel na so-soda, ki je triumfirai pri razpravi. Tedaj je prišel razžaljenec pihati kakor gad, hitel je prazniti kozarec za kozarcem in ko se je pilace do dobra navlekel, je pokazal ko-ražjo. Napravil je v gostilni tak kravala, da je moral priti po njega stražnik, ki ga je slednjič spravil k počitku na »prilne«.

* Petek je dan beračev v dobrem pa tudi v slabem smislu. V petek se razležejo po mestnih ulicah, videti jih je povsod na ulici ter v trgovinah, gostilnah in celo v kontorjih. Naberejo dokaj darov. Kriz na je, kadar mora prosjak mimo stražnika. Najnovejše odredbe zoper beračenje so strahovito ostre. Le prehitro opazi berač čaječe oko javne varnosti in nakrat je pro-sjak spravljen na policiji. Včerajšnji petek je policija zopet aretirala 14 beračev, med njimi nekaj Ljubljancev pa tudi taki, ki še niso poznali najnovejših odredb ter so prišli od daleč z dežele.

* Neznani utopilec. Iz Ljubljance so potegnili predsočnojnim truplo neznanega moškega utoplenca. Truplo, ki je bilo popolnoma golo je moralo ležati v vodi že nekaj dni. Na mrtvцу ni bilo opaziti ni-kakih znakov nasilstva. Zato je najbolj ver-jetno, da gre za samomor. Orožništvo je u-gvedlo preiskavo ter skuša dognati ne-znančvo identiteto.

* Plesne vaje se vrše nadalje vsako ne-deljo popoldne v hotelu »Bellevue«. 1736

* Zaradi odgovori zadnje plesne vaje JNAD Jadrana se ta nadoknadi v torek, dne 29. t. m. Na sporedu je ples z balončki in druge plesne zanimivosti. — Plesni odbor.

* Vino prvih vinogradnikov. Vsakdo naj se prepriča kako prvovrsne kvalitete so letošnja vina pri Košaku, Krekov trg. 1731

* Mraku na Rimsko cesto je došla druga pošiljatev zdravilne štajerske poru-galke ter izborne doljenjske črtnice. 1735

* Plesni odsek Atena javlja, da odpade današnji družabni ples. Prihodnja vaba bo v soboto 3. decembra ob pol 6. Uradniški tečaj ima vajo v nedeljo 27. t. m. od 8. do 10. mesto v pondeljek. Vaja za naraščal odpade v pondeljek in se vrši prihodnji pon-deljek 5. decembra. Spremembe so nastale, ker nam v teh dneh dvorana ni na razpo-lago.

Iz Maribora

* Mariborčani, meščani in okoličani. Jutri, v nedeljo ob pol 10. dop. vsi v Na-rodni dom na protestno zborovanje proti okrnitvi ljubljanskega vseučilišča! V trenotku, ko bodo vsa mesta, trgi in vaši uža-čene Slovence, govorili glasno in odločno, da si ne damo zlopa ne zgrda okrniti svoje Alme matris, moramo izraziti tudi v dru-gem centru Slovenije, v Mariboru, svojo solidarnost iz Ljubljano in vso slovensko javnostjo v kategorični zahtevi po popol-nem najvišjem kulturnem zavoda naroda. Meščani Maribora, delavci, dijaki, knjižice in viničarji iz Slov. goric in iz Dravskega polja, stopite obnem na protestno zboro-vanje, da vam ne bodo mogli vaš troci in vaši potomci očitati malomarnosti v skrbi za vzgojo. Zborovanje prireditelja obe mariborski akademski družbi v spoznamu in s sodelovanjem vseh ostalih mariborskih kulturnih in poilitnih organizacij.

* Na novinarskem koncertu, ki ga pri-redi letos mariborski Novinarski klub v proslavo državnega praznika dne 1. decem-bra v Unionski dvorani, sodelujejo poleg glavnih mariborskih pevskih društev tudi: solista operni pevec Neralič, pianist Her-man Frisch in voljska godba, ki bo izpo-polnila koncertu priljubljeno družabni večer. Naravno, da vlada za to veliko prireditve po mestu neobčajno veliko zanimanje.

* Počaščenje pokojnega generala Miha-ele Kovačevića. Kakor smo že poročali, priredi Narodna Odrbana jutri 27. t. m. ob 10. uri v Narodnem domu počaščenje spo-mina na g. generala Mihaela Kovačevića, ki je padel v Šipru, zadet od sovražne kro-pile za narod in svojo domovino. O priliki te komemoracije govori g. polkovnik Nau-movič. Kakor se spominjajo rapskega dneva naši bratje Škbi in Hrvati, tako moramo tudi mi Slovenci počastiti spomin na onega moža, ki je v srednjem plodno-snega delovanja, da je udril v južno meje naše države padel nenavadne smrti Priča-kujemo, da se počaščenja udeležijo vsa celjska narodna in kulturna društva, šolska mladina ter tudi občinstvo iz celjske okolice.

* Promenadni koncert vojaške godbe se bo vršil v nedeljo, 27. t. m. ob 11. pred Unionsko dvorano (Gruž) ob priliki razsta-ve osnutkov za spomenik kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja v Mariboru, zdu-

žene z grafično razstavo d-madih umetni-kov. Razstava ostane odprta do 4. decem-bra dnevno od 10 do 15

* Mariborska porota začne z zimskim zasedanjem dne 5. decembra. Razpisani sta že dve razpravi, od teh ena, ki bi se mo-rala vršiti že v jeseni.

* K reprezentaciji kolodvora. V Ma-riboru pridejo inozemci na glavnem kolo-dvoru največ v stik razven s carino z ob-mejno železniško policijo. Ta pa je imela doslej tako mizerne prostore, kakor izglo-dajo po zakotnih postajah garderobe. Po dolgi letih so ta velik nedostatek naše reprezentance na obmejnem kolodvoru konč-no odpravili ter vsaj nekoliko povečali in pisarni primerno olepšali uradne prostore obmejnega policijskega komisarija in nje-govega uradništva. Sicer še ni tako, kakor bi moralo biti, a bil je zadnji čas, da se je vsaj nekaj storilo.

Iz Celja

* V boj za slov. univerzo! »Svet sluš-šateljv ljubljanske univerze« je pozval vsa kulturna društva v Sloveniji, da stopijo v boj za neokrnjeno ohranitev ljubljanske univerze. Zaradi tega poziva predsednik celjskega ljudskega vseučilišča g. vl. svet-nik Em. Lilek vse predsednike kulturnih društev v Celju na sestanek v meščanski šoli v pondeljek 28. t. m. ob 21. uri.

* Narodni praznik ujednotjena dne 1. decembra proslavi Sokolsko društvo v Celju s predavanjem, ki se bo vršilo ob 10. uri v društveni telovadnici. Po predava-nju zaprisega novega članstva. Članice društva bodo ta dan prodajale po mestu cvet-ke in razglednice v prid društvu.

* Iz poslovnega sveta. Na državni praznik 1. decembra bodo celjske brivnice ves dan zaprte.

* Dijaška kuhinja v Celju priredi svoj redni letni občni zbor v soboto 3. decembra ob 18. uri v Narodnem domu.

* Umetniška razstava v Celju. Og. Ni-kolaj Pirnat in prof. Mežan prireditelja v Celju od 4. do 15. decembra razstavo lastnih slikarskih, kiparskih in grafičnih del.

* Poziv bratom in sestram. Sokolsko društvo v Celju, mestna Orlna v Celju, Orjuni v Gaberju, moška in ženska podru-žnica Ciril Metodove družbe pozivajo vse brate in sestre, da se polnoštevilno udele-žijo komemoracije za pok. bratom Kovače-vičem v Narodnem domu jutri ob 10. uri.

Porota

Novo mesto, 24. novembra

Vlomilec Josip Ribič in njegova tovariša pred novomeško poroto

Danes, zadnji dan porotnih obravnav, se je moral zagovarjati pred porotniki vlomilec Josip Ribič, rojen l. 1908. v Dolgi vasi pri-stojen v Livod, brivski pomočnik, brez stal-nega bivališča, Konrad Štrukelj, rojen leta 1902. v Vrhu, pristojen v St. Rupert, čev-ljarski pomočnik na Bregu, in Marja Čam-pova, rojena l. 1895. v Sodražici, žena re-šetarja v Ravnem dolu. Vsi trije so obdol-ženi vlomila in tatvine v trgovini g. Jerneja Bartola v Zamostcu, Josip Ribič pa še pe-sebej vlomila v poštni urad v Ortniku. v gostilno Frana Mihliča v Gotečici in v hišo Matile Cinkla v Grčaricah.

Letošnje poletje je bilo izvršeno v rbo-niškem okraju več dranih vlovom, ne da bi se vedelo, kdo je vlomilec. Tako je bilo v noči 24. julija vlomileno v Grčaricah na štirih krajih. V noči 26. julija pa so tatovi vlomili v Bartolovo trgovino v Zamostcu ter odnesli gotovine in raznega blaga za dobrih 45.000 Din. Orožniki so bili pridno na delu a niso mogli priti na pravi sled, dokler se ni tat sam ušel.

Dne 22. julija pomoči so namreč zasačili v poštnem uradu v Ortniku mladega fanta, ki je svetil z užizalnikom in prekladal neke listine. Ko je fant začutil Undi, je pobegnil v bližnji gozd. Ob tej priliki se je našel kovček, ki ga je pustil na lcu mesta prepo-den vlomilec. V njem so našli listine, ki so se nanašale na Josipa Ribiča, vrh teza že delavsko knjižico, glasečo se na Jožo Mav-rina, ki je bil mesec dni poprel ukradena pri trgovcu Matiji Cinklu v Grčaricah, na-dalje in demant za rezanje šip, nekaj ner-lja, sandale in kos suknja, kar vse je bilo ukradeno 4 tedne pred trgovcu Bartola v Zamostcu.

Najdba je pokazala, da je Josip Ribič vlovil v orneški poštni urad ter da je on v zvezi s tatvino v Grčaricah in Zamostcu. Josip Ribič je bil oblastim že znan kot tat, saj je bil, dasi šele 19 let star, zaradi tatvine že trikrat kaznovan. Zaradi četrte tatvine pa je bil v preiskavi, a je pobegnil iz preiskovalnega zapora. Nadaljnja preiskava je domala, da sta bila pri nlezovih vlovih in tatvinah udeležena Marja Čampova ter Ludovik Štrukelj. Ko so bili vsi trije po na-pornem zasledovanju aretirani, so vsi trije obdolženci priznali, da so bili osebno ude-leženi pri tatvini na škodo Jerneja Bartola v Zamostcu. Njihovi zagovori se ločijo le po tem, da skuša vsak izmed njih sebe ope-šati in zvaliti krivdo na ostala dva tovariša. Iz njihovih zagovorov pa je kljub temu razvidno, da so vsi trije obdolženci pri tat-vini dogovorno sodelovali in si dobiček de-lili med seboj.

Izmed ostalih vlovom vzmava Ribič da je izvršil le dva. Namreč vlovila v orneški poštni urad, kjer pa je bil prepoden in je moral denar in znanke pustiti na klopi pod flopo, ter tatvino v Gotečici na škodo re-stilničarja Frana Mihliča. Ribič priporoča, da je obe tatvine izvršil v družbi tatvinke-za tovariša, ki ga pa noče izdati.

Tatvino v Grčaricah na škodo Matile Cin-kla Ribič tati. Vendar je indičižeje te tat-vine dokazano, da je Ribič pri Čampovi govoril, da bo šel krati v Grčarice in da ti-si noč, ko se je zgodila tatvina pri Cinklu, Ribič ni nremčil pri Čampovi Največ pa so, vori za Ribičovo krivdo okolnost, da so v nlezovem kovčku našli tetilno in delavsko knjižico Josipa Mavrina

Mladen Kostov (Pariz):

Vtisi iz Moskve

«Očered»

Nekega dne sem šel z doma že ob 5. zjutraj. Imel sem namen nekoliko pohajkovati po moskovskih ulicah in se razgledati po ređi prestolnici v prvem svitu. Ob 5. zjutraj poleti je v Moskvi že popolnoma svetlo, a tudi hladno. Ulice so bile polne ljudi. Stopil sem po Barikadni ulici in sem se ustavil na vogalu. Pred neko hišo, na drugi strani trotoarja sem videl, kako vro skupaj ljudje, katerih je bilo čedalje več.

Ustavili so se pred državnim skladiščem «Hleboproduktom» kooperativo, kjer prodajajo moko. Znano je, da je v Rusiji zunanja in notranja trgovina državni monopol. Ta monopol upravljajo državne kooperative, ki prodajajo razne izdelke. Vsak ruski državljani dobi knjižico, na katero kupuje od pristojnega skladišča določeno množino vseh predmetov. Tričlanska rodina dobi vsak teden pol kilograma sladkorja, dnevno pol litra mleka, če ima dva mala otroka itd.

Sistem kuponov je imela Rusija že med vojno, tako da je pod novo vladotvodo tudi to ostalo pri starem. Bodisi pa, da je sistem državnega monopola slab ali dober, eno veliko napako ima — zahteva namreč red. Kdor hoče dobiti svojo količino moke, mesa ali mleka — mora čakati pred skladišči po več ur, preden pride vrsta na njega. In čeprav je ruski narod legendarno znan po svoji potrpežljivosti, je vendar treba povedati, da je to dnevno dežuriranje vsem zraslo čez glavo.

Pristopil sem k ljudem, ki so stali v verigi. Jel sem jih opazovati. Nihče ni znil besede. Vsi so kadili, pihali dim in molčali. Znam je bilo očito zelo mraz. Ljudje so bili bošni in raztrgani. Pozabil sem spričo tega na vse, na čas in na Moskvo, pa tudi na boljševizem. Pred mano je ostala velika ljudska muka vsakdanjega življenja velikega in bratskega naroda.

Prišli so kolporterji. Kmalu so se čuli kliki: «Pravda», «Izvestja».

Tudi tisk je v Rusiji državni monopol, v krepilnih boljševikov.

Niti enega nisem videl, da bi kupil list in temu se nisem čudil. Vsakdanji kruh je važnejši od novin. Vendar sem kupil «Pravdo» in «Izvestja». Čez prvo in drugo stran lista se je razpisal g. Stalin, ki je prispeval ogromen ter interesanten članek o . . . kitajski revoluciji.

Naslednji dan sem posilil svojega prijatelja, bolgarskega odvetnika, ki živi v Moskvi, naj mi posodi svojo knjižico. Pojasnil sem mu, da bi si rad kupil mleka. Ker je bila njegova deca na kmeth, mi je rad storil uslugo. Vzel sem knjižico ter poiskal kooperativo na Voroncovem polju.

Prišel sem ob 8. uri, toda mleka nisem dobil, ker sem prišel prepozno. Rekli so mi, naj se javim zjutraj med 4. in 7. uro. Drugi dan sem postal pozornejši. Pojavil sem se že ob 5. Deževalo je, a veriga ljudi je bila neskončno dolga. Tiščal sem steklenico v roki in ob pol 7. sem prišel na vrsto. Imel sem smolo. Mleko je pošlo. Vrniti sem se moral s prazno steklenico. Zbolel sem in sem moral dva dni ostati doma.

V restavraciji.

Preden sem odšel v Rusijo, sem si domišljeval, da so dale nove socialne in politične osnove sovjetskega režima vsakdanjemu življenju posebno fiziognomijo. Bral sem o delavskih restavracijah, o brezplačni hrani za siromake itd. Posebno me je zanimalo, kako so boljševiki izvedli splošno ravnopravnost v podrobnostih in kako izgleda enakost vseh državljanov potem, ko ni več razlik med razredi. Lahko si mislite, da sem bil zelo razočaran že prve dni svojega boravka v Rusiji, ko sem videl, kako je stvarnost tako daleč od priprave, ki se raznaša in širi izven Rusije.

V Rusiji je več vrst državnih restavracij. Hoteč jih spoznati, sem obiskal zdaj to, potem ono. Za to malo nedeljatnost se moram opravičiti. A gnala me je želja po objektivnosti. Povedati moram, da sem v vsaki restavraciji vtaknil v žep jedilni list, katerih sem nabral velik šov. Sedaj vem, kako izgledajo najbednejše, pa tudi najrazkošnejše ruske restavracije.

Dne 9. avgusta sem se zatekel v delavsko četrt. Prostor je bil poln delavcev, ki so nervozno čakali, kakšna bo odločitev centralnega odbora glede izključitve Trockega. Bilo je očito, da ima Trocki večino na svoji strani. Toda dovolite mi, da to stvar preidem. Jedilni list te restavracije beleži samo dve jedili: juho in prikuho z mesom. Brez vina sem plačal za ta obed, ki je obstojal iz zeljnatih juhe ter iz starega mesa, 90 kopeck, t. j. 19 Din.

V restavraciji št. 5 na Rdečem trgu stanejo iste jedi 35 Din. Razlika je edino ta, da je kakovost hrane nekoliko boljša in da je bolj čisto.

V restavraciji Centralnega delavskega doma, kjer sem bil gost Vukašina Markoviča, računajo obed 45 Din. Šele sedaj vidim, kakšen je jedilni list te restavracije. Od Jugoslovencev v Moskvi sem izvedel, da je g. Markovič v nemilosti, ker si je dovolil svobodo kritizirati svoje beograjske tovariše. Zato so mu dali nameščenje v «Centralnem kmečkem domu». Kolikor lahko presodim, ima zelo skromno plačo. Tudi zdravja ni baš najboljšega.

«Bil sem dolgo bolan», mi je dejal gospod Markovič. «Moral bi se bil podvzeti operaciji in sem deloma oginul».

Vsega tega je kriv ta prokleti «očered».

«Čemu?» sem vprašal.

«Zavoljo tega, ker sem dva meseca čakal, da pridem na vrsto. Čakal sem, da bom sprejet med pacijente. Bolezen se je v tem času komplicirala in ko so me odrinili v bolnišnico, je bilo že prepozno.»

Dr. Vukašin Markovič ne ljubi razgovorov o politiki.

Par dni pred mojim odhodom iz Moskve me je pozval na večerjo tajnik Kmečke internacionale, g. Dombali. Večerjali smo v «Moselpromu št. 1.» na Tverski ulici. Za mizo nas je bilo petero.

Pred vrati nas je sprejel natakav v fraku z belim predpasnikom. Ne glede na to obleko, se nam je ceremonijelno priklanjal. Bilo mi je jasno, da se nahajam v prvovrstnem aristokratskem restavrantu. Stopili smo v dvorano. V dnu sale, na desni strani sem uzel velik ciganski orkester. Ko smo sedli za mizo, je prišel drugi natakav s ponošenim smokingom in tudi v belim predpasniku. Prinesel nam je jedilni list in nas pozdravil: «Pažalujsta, graždami!»

Jedilni list, katerega sem si tudi shranil, beleži 164 obrokov hrane. Človek je v zadregi, kje naj začne.

«Pa se še najdejo ljudje, ki pravijo, da umirajo od lakote!» triumfira gospod Dombali.

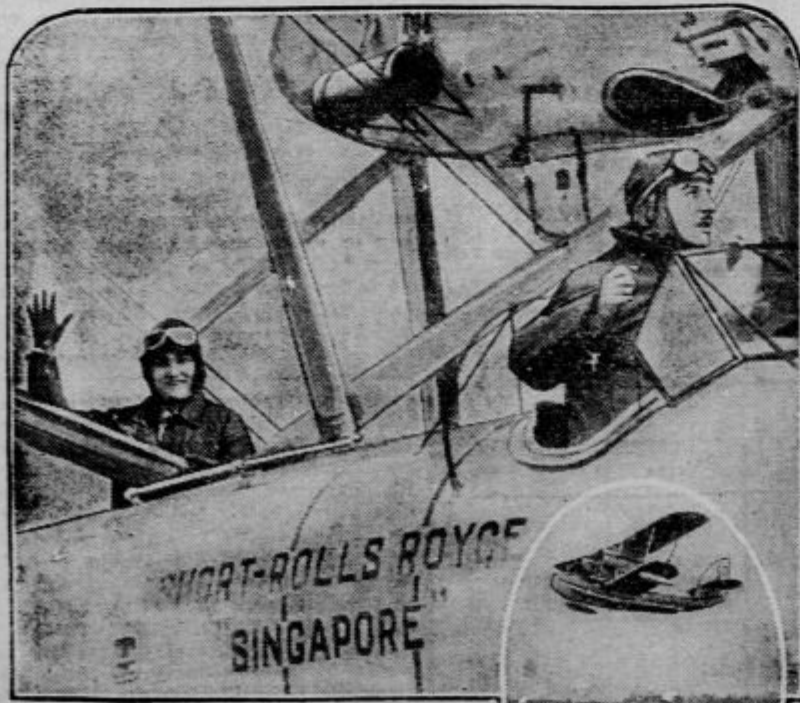
Večerja se je začela. Najprej smo dobili črni kavijar z vodko. Sledila je juha «consomme». Potem je prišel na mizo kotlet Marije Lutze, rdeče zelje, napravljeno po poljsko, kompot, sadje in štiri steklenice dobrega belega vina.

Dobro je tukaj, sem si mislil. Orkester svira lepe ciganske romance, ki zvone zelo sentimentalno, ciganke, ki pojejo in svirajo, so lepe. Med posetniki restavrantu je največ oficirjev in visokih uradnikov. Dame so lepo oblečene. Mislim, — in natakav mi je že prinesel čaj s citrono. Za našo večerjo se je glasil račun na 2500 Din.

Razšli smo se zadovoljni. Prijatel sem na poziv, naj grem z družbo v kino. Nesreča pa je hotela, da se je moje razpoloženje pokvarilo, čim sem prestopil prag restavracije. Pred vrati je čakalo več beračev. Nihče izmed družbe jim ni vrget kopejke, češ da je v Rusiji socialna enakopravnost. Jaz pa sem se spomnil delavske restavracije s pokvarjenim mesom in zeljnatih juhe. Kje je tu ravnopravnost? Ne le, da je ni nikjer, ampak tudi med reveži in bogatimi je prepad zelo velik. Večina ljudstva živi v veliki bedi, nova aristokracija pa ima sijajno življenje, ki je podobno veselemu prazniku poleg postelje bolnika, ki hrope v zadnjih zdihljajih.

Marija,
rumunska kraljica vdova

Sir Allan Cobham

pred svojim velikim poletom čez Afriko, o katerem smo že poročali. Na levi: njegova žena lady Cobhamova. V medaljonu: avijon «Singapore» v zraku.

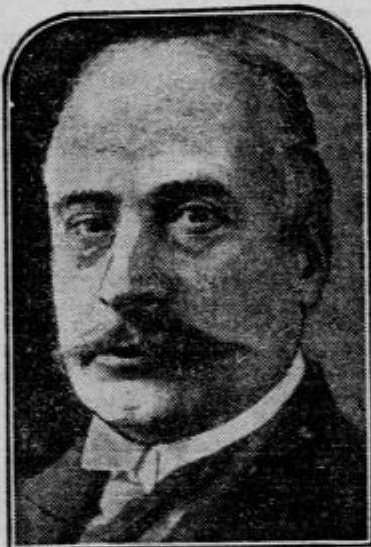
Nov tip ameriškega hidroplana

Newyorški «Sun» poroča, da dela vodstvo angleške mornarice na skrivaj poskuse za novovrstnim hidroplanom, katerega akcijski radius sega čez 5000 km. Ameriško ministrstvo za mornarico je izdelalo načrt, glasom katerega naj bi novi hidroplan skušal prihodnje leto preleteti Tih ocean, potem pa napraviti polet okrog sveta. Na kakšnem principu je letalo zgrajeno ne ve nihče, sigurno pa je, da so dela že v toliko napredovala, da bo letalo prav v kratkem začelo s poskusi. Hidroplan je opremljen s čisto novo aparatur, katere skrivnost hranijo patentni arhivi onstran Oceana.

Tvorničar avtomobilov Ford je izjavil, da bo tehnika v petih do desetih letih tako napredovala, da bo mogoče transportirati v letalih po 200 oseb hkrati. V takem ogromnem letalu se nihče ne bo bal potovati. Glede svetovnega mira pa je Ford izjavil, da je mogoče doseči njegov blagoslov samo s splošnim delom, kajti pohajkovanje pri naša svetu samo revolucije in vojne.

Sport in mili darovi za cerkev

Najnovejša angleška senzacija je oznanila, da hoče vikar Herbert Quarrie v naslednjih tednih preplavati Rokavski preliv. Nagrado, katero si upa s tem dejanjem prislužiti, bo izročil upravi za zidanje cerkve Sv. Andreja v Jerseyu. Vikar je izvrsten sportnik in v svoji domovini zelo popularen mož. Od tega in onega si obeta bogatih sadov, ki mu bodo prinesli nele povisanje v službi, ampak tudi izveličanje po smrti.

De Beaumarchais,
novi francoski poslanik v Rimu, naslednik g. Besnarda.

Maud-Lidija Linderjeva,
triletna hčerka velikega komika, ki si je pred dvema letoma sam končal življenje. Za malo Maud se sedaj pravdajo stari pokojnega Mauda in njegove umrle žene, ki naj bi jo laste pravico do svoje vnukinje.

Šah

Pet proti trem!

Poslednja jaza boja za šahovsko prvenstvo

Včeraj je svet presenetila vest: Aljehtin je vnovič porazil Capablancu! Trije dnevi so jedva potekali od senzacionalne 29. partije v Buenos Airesu, ki jo je Kubanec po težkem naporu odločil v svojo korist. Priobčili smo to partijo; iz nje odseva vsa neodoljiva sila šahovskega genija, čudovita psihična sila igrača, ki je po dolgi seriji neuspehov in polovičnih uspehov slednjič našel samega sebe. Toda našel se je le za trenutek. . . Mar je tudi njegov duh podvržen zakonom materije. Jeli mogoče, da njegov fizični «jaz» omaga pred neizmernimi napor duha? Ali pa je nepremagljivi šampjon naposled vendarle natelet na nasprotnika, ki mu je ne samo enak, nego ga celo nadkriljuje i v fizičnem i v psihičnem pogledu?

Aljehtin je zmagal, javljajo lakonično in brez komentarjev poročevalne agencije. Pet proti trem! Po dolgi vrsti remijev mahoma kar dve odločitvi: senzacionalna tretja Capablancova zmaga in še bolj senzacionalen njegov peti poraz. Kako je to mogoče? Vedno in vedno so strokovnjaki prorokovali, da bodo Aljehtina strli živci. Potek matcha bi prejel kakor nasprotno, toda po naši sodbi je besedičenje o živcih depilirano, zakaj oba protivnika sta več kakor dovoljno dokazala, da sta si fizično enakovredna. Resnica bo pač drugje in razmerje 5 : 3 nam daje popolno pravico, da jo že enkrat povemo na glas: Aljehtin je močnejši od Capablance. Pri konstatiranju tega dejstva niti ni nujno uganjanje, ali je Capablancu momentano izven forme (kakor da bi bil izraz «momentano» vobče upravičen pri matchu, ki traja že nad dva meseca!), ali pa je Aljehtin od zadnjih turnirjev napredoval. Capablancu je bil vedno na glasu šahovskega stroja, no in zgodilo se je, da je začel duh triumfirati nad strojem.

Capablancov prestol se mape prav opasno. Ni sicer izključeno, da bi se mu ne posrečilo dobiti še eno točko, morda celo dve, toda težko mu bo, zelo težko, prehiteti svojega nasprotnika. Aljehtinova pot je neprimerno lažja, vsi aduti so na njegovi strani. Zmaga! pa bo le, ako se bo zavedal, da se ima poslej boriti razen s Capablancu še s samim seboj: zakaj končna borba je vedno borba na dve strani. In zato je tudi najtežja.

Aljehtin obolel

Buenos Aires, 25. novembra. s. Aljehtin je lažno obolel. Zaradi tega se včerajšnja partija ni mogla vršiti.

Ljubljanski šahovski klub. Danes zvečer se bo vršil v klubovem lokalu, v kavarni «Slova» brzoturnir za prvenstvo meseca novembra. Jutri, v nedeljo 26. t. m. igra ta v istem lokalu prijateljsko tekmo na osemih deskah Ljub. šah. klub in člani šah. sekcije «Jadrana». Pričetek ob 15.

Sokol

Ljubljanski Sokol naznanja, da se vrši predprodaja vstopnic za telovadno akademijo dne 30. t. m. dnevno in društveni pripravi v Narodnem domu med uradnimi urami od 6. do 8. zvečer; sedeži po 10 Din, stojišča 5 Din. Na praznik «Ujedinjenja», pa se vrši ob 10. dopoldne v društveni telovadnici svečana zabujba novega članstva; po zaobljubi razdelitev diplom zmagovalcem naraščajoče tekme v Pragi l. 1926. ter zmagovalcem letošnje župne naraščajoče tekme v Ljubljani. Na to lepo interno društveno svečano vabimo vse brate in sestre, posebno pa računamo še na čim večjo udeležbo starih bratov. Zdravo! — O d b o r .

Sokol l. Nocoj ob 8. so vabljani na Tabor (društvena pisarna) Sokoli vobče in člani prosvetnih oddelkov posebej, ki se zanjajo za društveno prosvetno delovanje in dramatik. Brat starosta govori o važnosti prosvetnega in socialnega dela v družbi.

Milijone daril

bo kupljenih v decembru. Najbolj dobrodošla darila bodo kupili oni, ki bodo izbrali v zalogi modnih potrebščin: DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

Usoda kronskih in po starem zakonu upokojenih železničarjev, invalidov in vdov

je od dne do dne žalostnejša. Zima je tukaj. Vsi imenovani smo jo s strahom pričakovali, saj smo brez živeža, kuriva in v raztrgani obleki. Pričakovali smo, da se nam vendar uredijo naše pokojnine po prislужenih in plačanih pravicah, katere so nam zajamčene tudi v rimskem paktu. Nadejali smo se, da se bo vpoštevala naša spomenica, predložena že 5. oktobra 1925. od združenih železniških društev Subotice, Sarajeva, Zagreba in Ljubljane. Zaman!

Mesto, da se nam uredijo po imenovanih spomenici naše pokojnine, je kr. vlada izdala naredbo, ki je veljavna od 1. avgusta tega leta, da se prevedejo kronski upokojenci na dinarske. Kdor je natančno premotril to prevedbo, je videl, da ne prinaša rešitve ubogim upokojevcem. A že ta prevedba se zavlačuje, ne vemo iz katerih vzrokov. Minuli bodo že meseci in direkcija državnih železnic v Ljubljani še niti z delom ni pričela. Morda čakajo, da nas polovica upokojevcem popre umrje.

Kaj pa se bo zgodilo z železniškimi invalidi v Sloveniji, ki so pridobili Srednjeinje mu uradu v Zagrebu, nam še ni jasno?

Vnovič opozarjamo vse merodajne faktorje in gg. narodne poslance na krivice, ki se nam gode, in na bedo, v kateri živimo. Povdariti moramo, da je mera trpljenja zvrhana. Kaj smo zakrivali mi, ki smo zvesto opravljali najbolj težko in odgovorno službo, dali svoje zdravje v prid vsej javnosti, plačevali svojo pokojnino, v svoj fond, ki je naložen tudi v realiteta — da se z nami tako postopa? Zadnji čas je, da nas rešite neznozne bede! — Društvo železniških upokojevcov.

Dopisi

MOSTE PRI LJUBLJANI. V nedeljo je vprizoril dramatični odsek Sokola «Vražjo misel». Vprizoritev je bila prav posrečena. Igro bodo na splošno željo občinstva jutri ponovili. — Občinski proračun za leto 1928 je razgrnjen. Vse stranke se pripravljajo na proračunsko debato v občinski seji, ki se bo vršila v kratkem. Posebno zanimiv je proračun občinske elektrarne, ki vsled milijonskega dolga ni rentabilna.

VRHNIKA. Jutri v nedeljo bo predaval pri »Jantarju« g. dr. Stojan Bajč o Panevropi. Začetek točno ob 14.30.

JESENICE. Preteklo nedeljo je priredil Sokol telovadno akademijo. Nastop članov na orodju posebno na bradli, je pokazal tehnično višino izvajanj, ki bi bila častna za društvo tudi pri župnem telovadnem nastopu. Srčkane so bile skupinske vaje deseterice gojenk na konju. Članice so ugalale z vajami s palicami. Predtelovadskemu zboru smo hvalčili, da nam je pripravil tako lep večer! Zdravo!

GORENJA VAS V POLJANSKI DOLINI. Solska mladina osnovne šole na Trati je zbrala po nabiranih polah za JM 262 Din. Vsem darovalcem prisrčna hvala! Splošno se opaja pri nas za nestranskarke akcije premalo smisla. Želeli bi bilo, da bi se za take slučaje osnoval medstranskarški odbor, kakor je to ureljeno že skoraj v vseh večjih občinah.

SODRAŽICA. Prosv. odsek Sokola proslavi na svečan način praznik narodnega ujedinjenja dne 4. decembra ob 20. v dvorani brata Starca. Vabimo vse brate in sestre ter Sokolstvu naklonjeno občinstvo, da proslavimo skupno veliki narodni praznik! Na svidenje! Zdravo!

KRŠKO. Pevski večer kraljevnega odbora Rdečega križa, ki ga je izpolnil kvartet Matičarjev iz Ljubljane (gg. Pelan, Pečenko, Završan in Skala) je nadvse pričakovane dobro uspel. Prednašanje posameznih pevskih točk je bilo vsestransko dovršeno. Žal, da ni bila dvorana tako zasedena, kakor pri raznih gledaliških burkah in veseletoirah.

GORNJIRAD. Jutri v nedeljo priredi svetovno znani komonal kvartet «Zika» koncert z zelo izbranim in tudi širši publikum umiljivim sporedom. Koncert se bo vršil v osnovni šoli. Začetek ob 15.

RIBNICA NA POHORJU. V nedeljo, 20. t. m. se je vršila v naši lepi pohorski vasi redka slavnost. G. Edvard Pivc st., p. d. Potočnik, posestnik in občinski odbornik, je bil odlikovan z zlato zaslužno svetinjo. Slavljenec deluje že dobrih 44 let pri občinskem odboru. Bil je dolgo vrsto let občinski blažajnik in predsednik krajnega šolskega sveta. Pred leti, ko občina še ni imela lastnega uradnega posklopa, je bila Potočnikova hiša, v kateri je imela občina vedno sobo na razpolago za svoje seje in sestanke. Tudi tamburaši, pri katerih so hčerke slavljenca aktivno sodelovale, so imeli pri Potočnikovi svoje prostore; istotako je bila slavljenčeva hiša vedno zakonjena tukajšnji OM podružnici, pri kateri Pivčevi nemurno delujejo. Obenem s svetinjo je župan g. Zabovnik izročil g. Pivcu tudi diplomu častnega občanstva. Pristni pohorski korenini, vzor možu delavnosti in vztrajnosti najliskreje čestitamo k zaslužnemu odlikovanju.

SPODNJA POLSKAVA. V nedeljo, 20. t. m. se je vršil pri Sichevu v Spodnji Polskavi shod, ki ga je sklical JM ob priliki sedme obletnice Rapalla. Shod je ob lepi udeležbi otvoril šolski upravitelj g. Kopriča, nakar je obirno poročal o razmerah našega naroda na Primorskem tajnik JM gosp. Brandner iz Maribora, ki je končno izrazil upanje, da bo borba za pravice naših narodnih manjšin z novo zvezo s Francijo stopila v ugodnejši stadij. G. učitelj Veličkonja, gorški rojak, je orisal zelo nazorno težko borbo primorskega Slovenca od rojstva dalje in predlagal končno resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta kot odločen protest proti nečuvstvu in nekulturnemu postopanju Italije in zagotovilo neomajne ljubezni in zvestobe našim bratom v suženstvu. K besedi se je oglašil še domačin g. Opravž, ki je naglašal, da je dolžnost Pariza delovati za tem, da se popravi krivica, ki nam je bila prizadejana prav tam za časa mirovnih konferenc, nakar je predsednik zaključil lepo uspešno zborovanje. Po shodu so se zbirali denarni prispevki; skupno z nabiranimi polami, pri čimer se je po hvalno udeleževala zlasti naša šolska deca, se je zbralo 401 Din.

ŠOSTANJ (okolica). V nedeljo, dne 27. t. m. imamo občinske volitve. Že dvakrat so odpadle zaradi kompromisa. Ker pa si je sedaj začela lastiti vsa oblast gotova klika, je nastal proti njej odpor, ki je našel izraženo pri sestavi kandidatnih list. Vloženi sta bili dve. Prva je gospodarsko-delavska, druga je oficijelna SLS. Na prvi so se zbrali vsi, oni, katerim je le blagor občine pri srcu, ne glede na strankarsko pripadnost. Na drugi so samo oni, ki bi radi neomejeno gospodarovali v občini. Oficijelne SLSarje boli, da se jim je upal kdo stopiti na pot. Že pri pobiranju podpisov so stihali neko bajko o Sadjarskem društvu, kar je seveda laž. Drugo halko o nekem krokarju in pitcah pevka je posrtnil napoli usmiljeni brat Marko. Pripovedoval je z res občudovanja vrednim glasom, kako vzorno gospodarji sedanjí občinski odbor, da ima celo 900 Din v blagajni, kako nemarno je vodil občinske posle prejšnji talnik (zakaj pa je potem župan?) — in kako vzorno jih vodi sedanjí. Pohvalo mu je izrekel baše celo g. sreški poglavar. No, pa saj je znano: «Lastna hvala, cena malav». Povedal in razložil nam pa ni g. župnik, ki ni občinski odbornik, ali vendar po lastni izjavi pregledava vse uradne akte, kako je z najemnim občinske pisarne. Prejšnji najemnici se je plačevalo okroglo 400 Din na leto za prostor, kurjavo itd. Sedanja najemnika v Orlovskem domu znaša pa okroglo 1600 Din ne glede na to, da je občina prispevala k gradbi 10.000 Din. Kje je torej toliko hvalisano gospodarstvo, da ne govorimo o cestah, katere zaradi zanemarjenosti že skoro ne bodo zaslužile tega imena. Tudi kuluf so nam preskrbeli, seve tako, da plačajo najmanjši največ. G. župnik bi menda storil pametneje, ako bi opustil strašilo z SDSarji. Orjunci, socialisti itd. Ali mar ti mislo ljudje v vaših očeh? Pogledaj naj le svoje bližnje zavzemke v letih 1914 ali 1919, pa bo videl »prepričanje«. Naj se omeji le na razlago besede božje, ne pa, da napada na levo in desno. Ali mu ni še dovolj pridiga o pitcah? Vsi oni, ki hočejo v občini red in enako pravico, se v nedeljo ne bodo strašili raznih groženj in bodo vrgli kroglico v nadstrankarsko pravo skrinjico!

Iz novosti državne licejske knjižnice v Ljubljani

(Priobčuje dr. Joža Glonar.)

XXII.

- Amundson L.: Einige alte deutsche Prachtdrucke in der Universitätsbibliothek zu Christiania. Mainz 1925. (II 42.208.)
- Arns K.: Roman und Drama im neunten England. Leipzig 1926. (II 42.678-2.)
- Beleske, Stenografische, sa konferencomje kazalnice narodnih škola v kralj. p. n. p. Beograd 1903. (II 44.95.)
- Bezold, Fr. v.: Geschichte der deutschen Reformation. Berlin 1890. (II 44.625-1/II/1.)
- Bruhn E.: Das Gymnasium als Arbeits-schule. Leipzig 1926. (II 43.381.)
- Cohen M.: Arbeiter- und Soldatenräte. Berlin 1920. (II 42.021-2.)
- Cvijelić J.: Ispis izjava o etnografskim materijalima. Zagreb 1906. (II 44.612.)
- Deitenshoen, A. v.: Fremde Fürsten im Habsburgs Heer 1848-98. Wien 1898. (II 44.565.)
- Dodeman Ch.: Le Journal d'un bouquiniste. Paris 1922. (II 44.586.)
- Dufour P.: Geschichte der Prostitution. Leipzig 1896. (II 44.545.)
- Enseignement, L., secondaire dans le royaume des Serbes, Croates et Slovènes. Beograd 1922. (II 44.614.)
- Friese H.: Goethe und Kleist. Leipzig 1926. (II 42.678-2.)
- Gaselee S.: The study of incubation in England since the death of R. Proctor. Mainz 1925. (II 42.208.)
- Gohlke P.: Die Stoffauswahl im mathematischen Unterricht. Leipzig 1926. (II 43.381.)
- Haschagen L.: Probleme der Vorgeschichte des Weltkrieges. Leipzig 1925. (II 42.678-1.)
- Hirn J.: Tirols Erhebung im Jahre 1809. Innsbruck 1909. (II 44.582.)
- Hommel H.: Das Problem des Übels im Altertum. Leipzig 1925. (II 42.678-1.)
- Ivić A.: Murpauje Crp. u Slavoniju tokom 16. i 18. stoljeća. Beograd 1926. (II 44.117-36.)
- Jahrhundert, Das XIX., in Wort und Bild. Berlin 1899-1900. (II 44.530.)
- Kleiner H.: Die klassizistische Form im 19. Jahrhundert. München 1924. (II 42.009.)
- Koch H.: Cyprische Untersuchungen. Bonn 1926. (II 43.925.)
- Kuča, Vladalacka, Petrovich - Iherom. H. o. i. Iherosa lepca, zgovor in uvčual. Petriče 1910. (II 44.5-6)
- Kutschbach A.: Die Serben im Balkankrieg 1912-13 und im Kriege gegen die Bulgaren. Stuttgart 1913. (II 44.553.)
- Lehr I.: Universität und Erzieher. Leipzig 1926. (II 42.678-2.)
- Lilik E.: Die Schatzkammer der Familie Hranil (Kosaca). Wien 1894. (II 44.570.)
- Marcuse H.: Serbien und die Revolutionsbewegung in Makedonien. Berlin 1908. (II 44.639.)
- Mortet Ch.: Observations sur les influences, qui ont diversifiés les caractères employés par les imprimeurs du XVe siècle. Mainz 1925. (II 42.208.)
- Norden E.: Dreieck. Ein Beitrag zur Geschichte des Fremdwörtergebrauchs im Altertum. Leipzig 1925. (II 42.678-1.)
- Papánek L.: La Tchecoslovaquie. Histoire politique et juridique de sa création. Prague, 1923. (II 44.581.)
- Petsch R.: Fausts Gang zu den Müttern. Potsdam 1924. (II 45.116.)
- Pirogov N. L.: Les questions de la vie. Paris 1868. (II 44.583.)
- Premrou M.: Hippolytus de Hippolytis O. P. non è vescovo di Noma in Dalmazia. Roma 1923. (II 44.597.)
- Procs, Le d'Agam et l'opinion européenne. Paris, 1909. (II 44.603.)
- Pruvodce vystavov knjižni kultury doby nové i staré. V Praze 1926. (II 44.615.)
- Reichwein G.: Kulturkrise und Kulturphilosophie. Leipzig 1926. (II 42.678-2.)
- Reiss R. A.: Report upon the atrocities committed by the Austro-Hungarian Army during the first invasion of Serbia. London 1916. (II 44.491.)
- Rühl H.: Geschichte der deutschen Dichtung. Leipzig 1914. (II 44.637.)
- Säuberlich O.: Deutsche Buchdrucker in Amerika Mainz 1925. (II 42.208.)
- Schön E.: Vom Recht der Kulturkunde. Leipzig 1926. (II 42.678-2.)
- Schwarz H.: Die Überwindung des französischen Rationalismus und des englischen Empirismus durch Kant. Leipzig 1925. (II 42.678-1.)
- Serbie pillée, sacagée, Destructions des chemins de fer. Paris 1919. (II 44.542.)
- Skok P.: Die mit den Suffixen -acum, -anum, -asum und -usum gebildeten südfranzösischen Ortsnamen. Halle 1906. (II 44.462-2.)
- Slekovec M.: Kapela Zakostne matere Božje v Sredisku in njen žestni venec. Maribor 1902. (II 44.323.)
- Stojković Sv. J.: Словенско царство. Иегова и иницијал, зегова, промислост и са-мостно. Beograd 1926. (II 44.186.)
- Stasny J.: Kře jezero makedonské jest Herodotova Praxias Umme? V Praze 1906. (II 42.691.)
- Todorović M. A.: Међународно-правни положај Дина. Beograd 1910. (II 44.606.)
- Vesolovskij A. N.: Южнорусскія билины. Санктпетербург 1881-84. (II 44.035.)
- Weidel K.: Die philosophische Vertiefung des Unterrichts. Leipzig 1926. (II 42.678-2.)
- Welt, Illustrierte, Deutsches Familienbuch. Stuttgart, 1853- (II 44.520.)
- Zeitschrift für das österreichische Volksschulwesen. Wien, 1890- (II 44.540.)

Objava

Na razna tozadovna vprašanja izjavljamo, da g. inž. Mate Gudelj ni naš zastopnik temveč prodaja peč izposrednika iz vora.

Tvoznica emaliranih peč Lutz d. d.

Preklic

Podpisani prekliče na javnom shodu SLS dne 28. VIII. 1927. v Ljubljani iznoženo obdobje, da so železniciarji na prvi Gor Radgona v Ljubljano zakrivil, da je jutranji vlak vozil 10 minut predčasno, ter s tem povzročil, da je veliko ljudi tega zamudilo, kot neresnično.

RAJH.

KDOR OGLASUJE, TA NAPREDUJE!

Naročila in vse dopise, bičote se malih oglasov, je pošlji na Oglasi od Jutra, Ljubljana, Prilivova, Tel. št. 2492

Malih oglasov, ki služijo v porredovalnih in ročaj, ne namere obdržati. vaka buda 30 par. Najmanjši znanek Din 5-. Prilivova za šifro Din 3-

Malih oglasov

Vse pristojbine je upoda li obznan s naročilom, a cer n oglasu se obdržijo. Četovna račun pošla kra-tilica Ljubljana, št. 1862

Kam pakam!

Idričani, pozor!
V soboto od 18. ure dalje se dobijo idriški šilinki v čakalno, porila 10 Din v gostilni Vidmar, Sv. J. koba trg 8. 37500

«Praznik» v Hočah
V nedeljo, dne 27. novembra se vrli v gostilni preta

domača zabava
Za dobro vino in jedla je skrbjeno - K obliki udlebi vahi Panika Grafika, gostilničarika 37507

Obrit

Snežne čevlje in galoše
sprejema v popravilo tverka S. Trebar, Sv. Petra c. 6. 37518

Prvovrstna šivilja
za priporočila za izdelovanje plaščev, oblek in vodernih toalet. Minka Zajc, Poljan-cka cesta - Kuroški dom - II. nadst. 2. vrata. 37497

Brivski in frizerski salon
Vsem cenj damam namn-ajha da sem skupaj s svojo ženo nastopila pri g. Turkar vstopila v družbo s g. Keromandijem v friz-ki in frizerski salon Lj. bica, pri sadnjem postaja-UBU. Posreduje lekcije na. Dnalski cesti št. 31. - 2. oddelku spoštovanjem. Odlid Joip. 37507

Cenjenemu občanstvu namn-ajha da sem otvorila na Sv. Petra cesti 35 - blizu jubilejnega mostu - s dnem 24. novembra **mekarno**
Blago bo sveže in solidno cene - Se priporoča Ma-rija Osterlek 37514

Službe dobi

Nadmlinar
starejša moč, sa valjnih mlin s dnevno kapaciteto pol vagona, se sprejme - Prednost imajo starejši s večletnimi spričevali. Lahko tudi oženjen, stanovanje v hiši - Vse drugo po do-govoru - Nastop službe s novim letom Posuďte pod «Nadmlinar» na oglasni od-delek «Jutra» 37498

Kroj. pomočnika
dobro izvešanega za vsa dela sprejmem takoj - Prednost imajo s delo - Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 37551

Frizerka
popolnoma sveža anutira-ja, manikura in elek-trična masaža, se sprejme - Nastop službe in plača po dogovoru; reflektiran na samostojno mesto Po-suďte na: Ivan Dorčec, brivce, Ljubljana, Dalma-zijska ulica 18 37472

Brivskega pomočnika
prvovrstnega v brivju in rezanju las, po možnosti anutira, sprejemem takoj - Prednost imajo s plačo - Plača, Mašje, Bukovčan Celja. 37453

Vajenca
sa pokrovko obrt sprejme s hrano in stanovanjem v hiši Filip Ambrožič, Bled 37440

Pomočnika in vajenca
potrebujem takoj F. Srajcar mitar, Stančiča, polta št. Vid nad Ljubljano. 37475

Natakarico
sprejemem takoj v boljšo restoracijo. Naslov pove oglasni oddelku «Jutra» 37506

Učence
krepkega dečka, sprejme Ivan Bienc, Poljan-ški nasp 40. 37480

Kartonažna tovarna
sprejme v vsaj kartonski stroki (iznajema) profita-lavca - Posuďte se samo prvovrstna moč - Posuďte na podružnico «Jutra» v Mariboru pod šifro «Kar-tonaža» 37536

Agilne zastopnike
sprejme v vsaj krajši slo-veniji in Prekuziji. Pro-grama zavzornost. Po-nušte na oglasni oddelku «Jutra» pod «Dobro ma-tičko» 37504

Trgovci - grosisti
Dobro vpeljana agencija in komisija prevzame boljšo zastopstvo - Četnje po-nušte na oglasni oddelku «Jutra» pod «Slovenija» 37508

Spainico
matrovo, politizano, pre-tam sa 4000 Din - Na-slov pove oglasni oddelku «Jutra» 37471

Cevlarski stroj
(cilindri), dobro ohranjen, prodam takoj - Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 37451

Za pranje perila
sa vsak posebejliš Hrom oboho. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 37450

Knjigovodja

bilancist in kalkulast št. 111 vodnega zapisa. Po-sušte na oglasni oddelku «Jutra» pod «Ljubljana» 37519

Zastopstva
glavna (okrožna) za prodajo vrednostnih papirjev od-damo. Ponušte na oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Četna obratna» 37574

Agilnega zastopnika
za razprodajanje dobro ido-ga mednega predmeta sprejemem za Bono, Herva-govino in Dalmacija. Go-spoji, ki stalno potujejo po vsi krajih in so pri ta-mešnji modnih trgovinah dobro uverjeni, naj javijo svoj naslov na oglasni od-delek «Jutra» pod «Dobro ma-tičko» 37522

Otroška vrtularica
diplomirana, inteligentna, ki prav dobro razume vago-jo otrok, Bica službo v oglas-nem oddelku «Jutra» 37456

Laborantka
s večletno prakso - Bica službo v lekarniški labo-ratoriji. Naslov v oglas-nem oddelku «Jutra» pod šifro «Znanstvena» 37473

Službo vzgojiteljice
teli gospodinja v starosti 35 let, veča samostojna je-ška in življana, sdrava in tanepljiva, najraje je nove-rojenka, ki bi ga tnela tudi ponudi - Gre tudi izven mesta - Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 37551

Kurjač
k parnemu kotlu, želi na-stopiti službo takoj. Na-slov pove oglasni oddelku «Jutra» 37467

Pisarniška moč
s večletno prakso, veča strojeplaja, koreponden-je v slov, nemškem in srbo-krvaškem jeziku ter vsob pisarniških delih, Bica službo. Cenj posušte na oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «December 1927» 37457

Manufakturnist
s prim. referencami Bica službo. Posušte na oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Vredna praksa» 37454

Trgovski vajenec
ki se je učil te nad 2 leti v špec. trgovini, smoten «lovenčine in nemške» absolvent 3 letni trg-grem kole, Bica mesta v špec. ali mehani trgovini, v svrhu dobitve Cenjeje ponušte na oglasni oddelku «Jutra» pod «Friden in za-nedlji 2» 37575

Bivši drž. uradnik
s dr. trg kole in trgovsko izobrazbo, veča perfektno srbohrvaščino, Bica primer-ne službe. Cenj posušte na oglasni oddelku «Jutra» pod «Kajigovodja» 37416

Trgovski močnik
mlad, vojašine prest, me-fano stroke, teli službo v veči trgovini v mestu, ali na delu. Nastop službe takoj ali posušte. Posušte na oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Znanstvena» 37416

Pouk v francoščini
teli gospod, sadnik, ki ima čas od 1. popoldne do 8. zvečer - Posušte s na-vedbo cene na oglasni od-delek «Jutra» pod šifro «Francoščina» 37515

Klavir poučujo
gospod - Frida na gum - Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 37522

Knjigovodstvo
dopolni in knjigovodski to-ja - Na samostojni ofis-ugodno prilike. Vše pris-jevanje bo minimalno - stroški nesmetni, s uspeh-velik. Bica, posušte se v-velik knjigovodski. Plija na Kanconji doplnjena knjigovodskega toja. Lj. bica, Vogova ulica 3/1. Prihodit znanke za odgo-vo. Vpisovanje prične 25. novembra. 37541

Prodaj
glavna filijalna državne hi-potekarne banke v Lj. bica, najraje sahavro napisa na svojem posloju. Po-nušte, kolikove, s 5 Din in 5 % kaveje je vtišiti do 10. novembra 1927 do 11. ur pri glavni filijali v Ljubljani. Nastop službe po namenu - Bica razpolo-ži za eksonatno glavne filijale med urad-nimi urami - Uprava. 37535

Radio aparat
3. ali četvrti Poudbe s savarbo cene pod «Radio» na oglasni oddelku «Jutra» 37476

Razpis
glavna filijalna državne hi-potekarne banke v Lj. bica, najraje sahavro napisa na svojem posloju. Po-nušte, kolikove, s 5 Din in 5 % kaveje je vtišiti do 10. novembra 1927 do 11. ur pri glavni filijali v Ljubljani. Nastop službe po namenu - Bica razpolo-ži za eksonatno glavne filijale med urad-nimi urami - Uprava. 37535

Droge
medicinske, kostanjeve, kras-tova ali korova, v dobi-mah od 9-14 m kupim - Posušte s savarbo najniž-ji cen, premorov, dobe sa-voja, motine in odjavle posušte pod šifro «Droge» na oglasni oddelku «Jutra» 37571

Damsko kolo
dobro ohranjeno, le ma-tičko, kupim - Posušte s savarbo najniž-ji cen, premorov, dobe sa-voja, motine in odjavle posušte pod šifro «Droge» na oglasni oddelku «Jutra» 37571

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Polkrito kočijo

prodam. Naslov v oglas-nem oddelku «Jutra» 37508

Po zelo nizki ceni
prodam 2 mokli k. k. ki imajo skajli in 2 moka skufija. Na ogled v Ko-monaka ulici št. 8/1 37448

Prodaj
vodjo masnoto rannega no-vega in malo rahljeneja kovačev in kovačev. Bica erodja - M. Kavčič Zagorja Bika - Ljublja-na VII 37517

Perje
gospo, radje, takojše in stje prodaj masnoto in po najnižji ceni tverka E. Vajda, Čakovce, Medji-murje. Telefona št. 60, 60, 8. 368

Ribje olje
sveto, najfinije, norve-ške, in lakare dr. G. Pie-odja v Ljubljani priporo-čajo sledim, slabotnim ose-bam. 211

Delikatno trgovino
dobro vpeljana, na najpo-metnejši cesti v Ljubljani radi bolni prodam - Na-slov pove oglasni oddelku «Jutra» 37507

Jedilnica
dobro ohranjena, posol-ajha informacije pri ura-du na velojemu. 37345

Božična drevesca
lepe smreke od 1-3 m visoke dobejavim na va-gonu in masnoto masnoto 5 Din. Bica Cenjeje de-pise na oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božična drevesca» 37587

Frno čajno maslo
Din 40 kg oddaja po pov-sejtu franko od 4 kg. Jaj-Pranc Kolleritric, Apa-ri Gornji Radgoni 34918

Stereo - opazovalni žepni aparat
Pokake presenetljive pla-stične in naravno fotogra-fične posnetke. Cena sa 3000 - 16 letni stereo posnetki 50 Din. Posušte prsto Posušte stroke stereo-posnetkov pokrajine, akti, mesta led po 35 Din F. Križman, Ljubljana, poštni predal 172. 36676

Prilivova
italijansko in leterko ima v sklopi A. Sarabon, Lj. bica - Na zahtevu sa pošljejo vzorec. 37413

Krompirja
rožnika, kupim sa takoj-šejo dohavo več vagonov. Posušte s najnižjo ceno na oglasni oddelku «Jutra» pod «Krompir 460» 37408

Cebule in kostanja
kupim vagoni, kolikove. Posušte na oglasni oddelku «Jutra» pod «Takoj 470» 37479

Brinje
italijansko in leterko ima v sklopi A. Sarabon, Lj. bica - Na zahtevu sa pošljejo vzorec. 37413

Češnje
sa kgnajsko ima v za-logi A. Sarabon, Ljubljana - Na zahtevu sa pošljejo vzorec. 37412

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju ob Savi 37577

Božični smrek
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kupim
1/2-1 m visoki kupim cel vagon - Posušte s ceno za komad nakladne po-kalje od 1000 - Bica pve oglasni oddelku «Jutra» pod šifro «Božični smrek» 37483

Kostanjevi drog
lepih, 9 m dolgih kupim 1 vagon - Posušte takoj! dohavi - Posušte «Eli-trični sadnji» v Zagorju

C. Phillips Oppenheim:

Milijonar brez denarja

Okoli poldne je jelo deževati in asfalt je postal spolzek. Enkrat ali dvakrat je malo manjkalo, da ni mogočno vozilo ušlo iz oblasti njegovih rok. Zvečer se mu je živčna utrujenost vidno poznala.

»Cisto bledi ste videti,« je skrbljivo omenil njegov sprevednik. »Kaj vro ste vodili našo barko ves božji dan.«

»Bal sem se, da mi ne bi spodrsnilo.«

»Od kraja se vsak boji. Ali bi ga kozarec, da si priveževa dušo?« Izpila sta vsak po kozarcu piva; nato je odšel Bliss domov, veseleč se tovariševga sočutja.

Ko je drugi dan ustavil svoj omnibus na vogalu neke ulice, je zagledal znano postavo, ki ga je z odprtimi usti strme opazovala s pločnika. Bil je odvetnik Crawley. Bliss ni niti mrknil z obrazom, ko je odvetnik planil k omnibusu.

Na drugi postaji je Bliss začul njegov prepadeni glas: »Za Boga, dragi Bliss! Ljubi moj mladi gospod! Ves sem iz sebe! Bodite vendar pametni!«

Tako govoreč se je Crawley iztegnil s pločnika in je položil Blissu roko na ramo. »Včera,« je šepnil s hripavim glasom, »prav včeraj sem naložil za vas osemdeset tisoč funtov obresti —«

»Čujte — pozvonilo je, zdaj peljem dalje! Ako me spotoma le z besedico ogovorite, morate tisto minuto dobi. Skočite na zadnji konec voza; na prihodnjih postajah bova lahko še kaj pokramljala, če vam je drago.«

Ko se je omnibus ustavil ob naslednjem vogalu, je Crawley

spet prišel k Blissu. »Važnemu sestanku sem se odrekel, samo da vas izpametujem. Hočem, da se temeljito pomeniva. Kakor daleč vozi vaš omnibus, tako daleč se peljem tudi jaz!«

»To bo dolga pot. Utegnili bi se je naveličati.«

Crawley je vzdignil svoj dežnik in je odločno potrkal Blissu na ramo. »Večkratni milijonar ste, mladi človek! In vendar imate — oprostite, da omenim — luknjo v hlačah in sajast madež na nosu. Kaj vruga —«

»Natanko čez devet in štirideset dni se vrnem na svoje mesto in postanem spet razumen član človeške družbe. Med nama rečeno, zdi se mi, da ne bom nikoli več docela tisti Ernest Bliss, ki ga poznate izza minulih dni — a drugače vam obljubim, da se vam ne bo treba pritoževati zastran mene.«

Crawley se je vrnil na zadnji konec. Bliss je sedel sklonjen na svojem sedežu, z roko na volilu in z očmi uprtimi v pot. Šele čez deset minut sta lahko nadaljevala razgovor.

»Ali vam morem s čim ustreči?« je vprašal odvetnik, ko je prišel na sprednji konec.

»Morda. Upam, da je vaš spomin še vedno tako odličen, kakor je bil?«

»Menda!«

»Pojdite na Overton-Square št. 24 in poiščite kaj o gospodični Frances Claytonovi. Vprašajte, ali ima službo. Jutri mi poveste, kako in kaj. Vozil bom po isti progi.«

»Z največjim veseljem opravim to nalogo — in vsako drugo, ki bi imela le količikaj zmisla —«

»Imate li kaj kadija?« ga je zdajci prekinil Bliss.

Crawley je vzel iz žepa dragoceno usnjeno tobačnico. Ena stran je bila napolnjena s smotkami, druga s cigaretami. Bliss je zaplenil

vso vsebino in mu jo je vrnil prazno. »Saj si lahko kupite druge! A zdaj je bolje, da stopite doli. Odtod se peljemo naravnost v Golders Green — tja vas gotovo ne miče.«

Crawley je skočil v avtomobilnega izvoščka, ki je pridrčal mimo. Bliss in sprevednik sta se med tem lotila cigaret.

»Nič napak ni bil stari, ki je govoril s teboj,« je dejal sprevednik. »Jej, jej, kako fine cigarete!«

»Moj odvetnik je bil, preden sem šel po zla. Smešen ptič je, a dober človek!«

★

Drugo jutro, malone na istem kraju in ob isti uri, se je Bliss spet sestel z odvetnikom, ki je na prvem postajališču pristopil ter ogovoril čudaškega klijenta.

»Ti avtobusi mi prav nič ne ugajajo, dragi Bliss,« je dejal, ogledujoč mastno liso na svoji hlačnici. »Taka demokratična uredba! In vaš sprevednik, ki mi je pomagal na voz, je bil, da se mi izrazim, že kar predomač. Najbrže ste si z njim razdelili vsebino moje tobačnice?«

»Vri dečko je. Nu, kaj mi imate povedati?«

Crawley se je odkašljaj. »Mlada dama je še brez službe; kazno je, da mora biti gospodinja nekaj dolžna.«

Bliss je zgrbančil čelo. »To moram premisliti. Idite zdaj, prosim, na zadnji konec! Odpeljemo se.«

Na drugi postaji ga je vprašal Crawley: »Imate li še kak nalog zame?« Tako govoreč je potrkal s svinčnikom ob beležnico.

Bliss je pokimal. »Pošljite Williamu Jenningsu. Pinterjeva cesta 14, sto funtov. To je moj tovariš na omnibusu. Bolno dete ima in rad bi ga poslal na kmete. Razume se, da brez imena!«

»Kakopak, kakopak. In kaj še?«

Naznanilo.

Nova brivnica in damski česalni salon, spec. striženje bubi frizur ondoliranje itd. — Vsa v mojo stroko spadajoča dela najboljšje in najcenejše.

Priporoča se MICI MEŽAN, frizerka, Jesenice poleg hotela „Triglav“, 3 minute od kolodvora.

TOVARNISKO ZALOGO

POKIŠTVA

priporoča za nakup in vabi na ogled

Andrej Kregar

ŠT. VID n. Ljubljano

nasprti kol. Vizmarje

Zahtevajte cenik!

POSESTVO NAPRODAJ!

Radi izselitve se proda v bližini Celja posestvo, obstoječe iz hiše z dvoriščem, sadovnjakom, gospodarskimi poslopji in zemljiškimi parcelami po ugodni ceni.

Več pri dr. Ernest Kalanu, odvetniku v Celju.

Kdor oglašuje, tn napreduje!

Vsak dan je večje število onih ki kupujejo

naše polepšane in z vsemi udobnostimi opremljene, novovrstne, zaprte automobile, odgovarjajoče letnem in zimskem času.

Štrom celega sveta opažati je simpatije za zaprte avtomobile. —

Ljudje so uvideli, da so naši vozovi nedožežni v uporabi in ugodnosti katero nudijo v vsaki dobi. Udobnost in varstvo, ki Vam ga daje model Coach ali Sedan po zimi pred mrazom, vetrom ali snegom je prava potreba. Ti avtomobili zagotavljajo Vam izvrstno vožnjo brez ozira na vremenske prilike. —

Poleti v vročih mesecih ste popolnoma obvarovani pred prahom in solučno pripeko. Notrajnost teh avtomobilov je vedno hladna in zračna.

Prekrasni zunajnosti kod raskošni notrajnosti čudijo se vsi. Nedvojbeno so nove linije in bogata oprema povečale lepoto naših zaprtih avtomobilov.

Ne samo to, ampak tudi neverjetno nizka cena, za katero danes ponujamo Chevrolet, so vzrok, da se tako hitro širi priljubljenost za Chevrolet zaprte modele.

Proizvod General Motorsa.

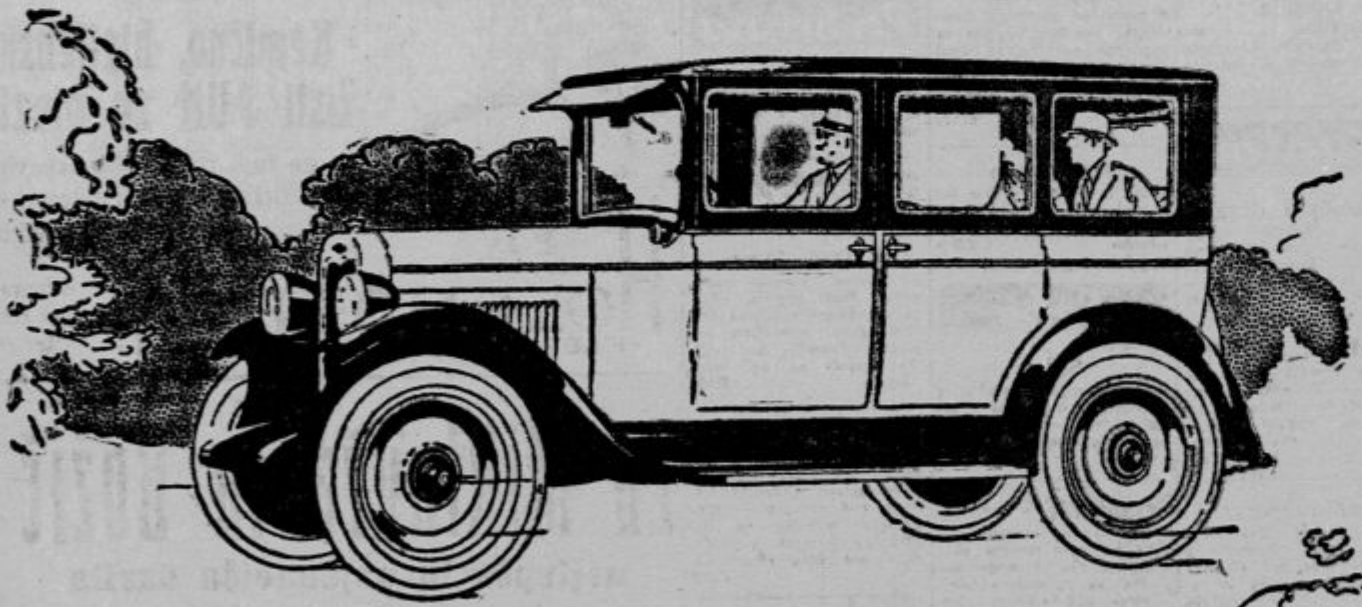
Zamislite si samo, Sedan ali Coach s karoserijo od Fischera, mojsterskega graditelja Cadillac-ovih in Buick-ovih karoserij — prekrasno pleskan s Duco lakom v dveh bravah — za Chevrolet cenol! In tudi ti modeli opremljeni so z istim zanesljivim, močnim in splošno prizanim motorjem ravno tako kod dobroznani Chevrolet Touring avtomobilov.

Posetite našega zastopnika kateri Vam radevolje podrobno razloži naš sistem obročnega odplačevanja in vse ostalo. —

Coach — Din. 74.000.—

Sedan — Din. 80.000.—

Imperial Landau — Din. 82.000.—

CHEVROLET

ZASTOPNIKI V JUOGLAVIJI:

LJUBLJANA: V. & M. Barešič & Co., Dunajska cesta 12.
BEOGRAD: „Auto Omnia“, Kralja Aleksandra ulica 11—12.
ZAGREB: V. & M. Barešič & Co., Kukuljevićeva ulica 30.
SARAJEVO: Filijala „Auto Omnia“, Aleksandrova ul. 85.
NOVI SAD: „Volauto“, Kralja Aleksandra ulica 4.
VELIKA KIKINDA: Beta Stolica.

Glavno zastopstvo in skladišče rezervnih delov

V. & M. Barešič & Co.

ZAGREB, Kukulićeva ulica št. 30
telefon 2744

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 12
telefon 2292

Sledete srečke drž. razredne loterije kupljene pri Zadrudni hranilnici
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19 so bile

izžrebane dne 22. t. m.

Din 2000 so zadele srečke 110.148, 111.171 in 34.062

Po Din 500 pa so zadele naslednje številke:

14.123,	5.779,	15.433,	15.428,	30.944,	40.583,	53.401,	53.415,	66.688,	91.734,
91.729,	91.761,	91.793,	91.784,	115.676,	9.710,	9.735,	11.522,	11.589,	11.507,
20.826,	20.806,	34.114,	47.737,	59.303,	59.380,	59.318,	59.370,	59.369,	60.803,
60.857,	70.265,	71.885,	71.855,	86.323,	86.378,	86.336,	86.303,	86.359,	96.941,
96.930,	96.962,	97.792,	97.768,	97.748,	110.166,	110.186,	111.188,	111.191,	120.131,
120.171,	120.163,	123.381,	123.366,	123.376,	9.353,	20.206,	34.076,	58.060,	58.098,
61.297,	61.284,	70.265,	71.885,	71.855,	82.502,	82.576,	82.552,	87.135,	87.143,
99.512,	110.702,	110.770,	122.776,	122.759,					

Dobitke bomo izplačevali od 17. decembra do 31. marca 1928.

pri Zadrudni hranilnici, r. z. z. o. z., Sv. Petra cesta št. 19.

Svetovnoznane, prave, originalne

Lutzove peči

vseh velikosti, v raznih barvah
ima najceneje v zalogi samo:

Tvornica emailiranih peči „LUTZ“ d. d.

LJUBLJANA-SIŠKA, Frankopanska ulica št. 21.

hiša firme „SLOGRAD“ nad gorenjskim kolodvorom.

Ciril Punčoh
strojni stavec

Ivka Punčoh roj. Jenškovič
poročena

Ljubljana, 24. novembra 1927

Svarilo!

Opozorjamo vso javnost, posebno na deželi, da imajo pravico prodajati »DAMAS-CLENE« - platno samo one osebe, ki se izkažejo z našim potrdilom. Za ev. naročila po drugih osebah ne prevzamemo nobene odgovornosti

LEVANTE, Ljubljana.

? Komisija ?

Katera manufakturna veletrgovina da v komisijsko prodajo manufakturno blago?

Ponudbe na oglasni oddelek „Jutra“ pod „Manufaktura“.

FOTOCINKOGRAFIJA

KUNOV ZAVOD KLIŠEJEV

BEOGRAD Prizrenska ul. 15.

Izdeluje

najfinejše klišee, najceneje in hitro. Naročila na naslov: Beograd-Vozdovac ulica Vojvode Stepe 86.

Tužnim srcem sporočamo, da je naša dobra, srčno ljubljenka soproga in mati, gospa

Ivana Nežmah

soproga v pokojenca drž. železnice in mati 16 otrok,

dne 25. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 27. novembra t. l. ob 2. uri popoldne iz državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, 25. nov. 1927.

ZALUJOČI OSTALI.

AVTO

RENAULT

najnovejši 6cilindrski model »Monasix« 18/27 HP., 4sedežen, torpedo, hitrost preko 90 km. poraba bencina 9 litrov na 100 km.

Najpripravnejši voz za naše ceste!

V luksuzni izdelavi Din 66.000.

Limosina Luxe Din 69.000.

Priporočljive in najbolj vpeljene ostale tipe:
12/18 2sedežni osebni.
12/18 4sedežni osebni.
12/18 2sedežni pol tovorni za 400—500 kg.
22/36 4—5sedežni torpeda in
22/36 2sedežni poltovorni za 600—800 kg.
TOVORNI za 1200—1400 kg in za 2000 kg.
AVTOBUSI vseh vrst.

MOTORNE BRIZGALNE ZA GASILSKA DRUŠTVA

STUDEBAKER

„ERSKINE“

6cilindrski, 4—5sedežni, najelegančnejši športni voz.

Pneumatika

„Firestone“

„Michelin“

Zahtevajte ponudbe pri tvrdki

A. Lampret, Ljubljana,

Dunajska cesta 22 Telefon 2247.

NAJBOLJŠA

SVINJSKA MAST

znamke — I. P. — znamke

lastni izdelek tvrdke

E. POPOVIC, LJUBLJANA

se razpošilja v ročkah po 20 in 50 kg ter sodih po 50, 100 in 200 kg.

Prekajeno svinjsko meso vedno na zalogi po izredno nizki ceni.

Točna poštežba! Cene najnižje!